

ปัญหาการวิจัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

Problem Concerning the Analysis of Literary Adaptation Under the
Copyright Act B.E. 2537

ปัญหาการวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

Problem Concerning the Analysis of Literary Adaptation Under the
Copyright Act B.E. 2537

การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ปีการศึกษา 2556

© 2557

กรณัฏฐ์ เตชะประเสริฐพร

สงวนลิขสิทธิ์

กรณีผู้ เศษประเสริฐพร. ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต, กันยายน 2557, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ปัญหาการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 (50 หน้า)
อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.วรรณวิภา พัวศิริ

บทคัดย่อ

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 นั้นได้ให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์แก่งานอันมีลิขสิทธิ์ ประเภทต่าง ๆ งานอันมีลิขสิทธิ์ที่ถูกนำไปตัดแปลงเป็นอย่างมากและแพร่หลายมากที่สุดนั้นก็คือ งานประเภทวรรณกรรม ซึ่งในปัจจุบันงานวรรณกรรมก็มีการพัฒนาวิธีการเขียนออกไปอีกหลากหลายรูปแบบและงานวรรณกรรมที่ได้รับการพัฒนารูปแบบการเขียนนั้นก็มักจะถูกนำไปตัดแปลงเป็นงานวรรณกรรมขึ้นมาใหม่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของวรรณกรรมเดิม ซึ่งการกระทำเช่นนี้ถือเป็นการผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 แต่เมื่อมีการฟ้องร้องคดีที่ศาลเพื่อพิสูจน์ถึงความผิดของผู้กระทำแล้ว ก็เกิดปัญหาตามมาว่าศาลที่ตัดสินคดีการตัดแปลงงานวรรณกรรมนั้น มีวิธีการหรือแนวทางในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมเช่นไร และแนวทางหรือวิธีการที่ศาลนำมาใช้นั้น สามารถใช้เป็นมาตรฐานในการศึกษาถึงแนวทางที่แน่นอนที่ศาลจะนำมาใช้ในการตัดสินคดีการตัดแปลงงานวรรณกรรมในอนาคตได้หรือไม่

โดยแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมที่ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางในการวินิจฉัยไว้ มีอยู่สองแนวทางด้วยกัน คือ การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยแยกส่วนพิจารณาและการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วนซึ่งในคดีของอาจารย์ไพจิตรย์ ปุณณพัตน์ นั้น ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าน่าจะเป็นการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยแยกส่วนพิจารณา โดยศาลได้แบ่งคำศัพท์ในพจนานุกรมออกมา 7 คำ จากเนื้อหาทั้งหมดอีกทั้งศาลยังได้ทำการแบ่งส่วนการวินิจฉัยคำออกเป็น 3 ส่วน กล่าวคือ ส่วนที่หนึ่งได้แก่ คำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์แห่งการวิจารณ์ ส่วนที่สองเนื้อหาการวิจารณ์ และส่วนที่สามซึ่งเป็นส่วนที่พิพาทกันในคดีนี้ คือ ส่วนความหมายของคำศัพท์ ตามที่ควรจะเป็น ในขณะที่การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมประเภทนวนิยายในประเทศสหรัฐอเมริกา ใช้การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยการพิจารณารวมทุกส่วน

ดังนั้นสารนิพนธ์เล่มนี้จะทำการศึกษาถึงแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลไทยและทำการศึกษาถึงแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อจะหาข้อพิสูจน์ถึงแนวทางหรือวิธีการที่ศาลไทยและศาลประเทศสหรัฐอเมริกาว่ามีความแน่นอนหรือเป็นที่คาดหมายของผู้ที่สนใจจะศึกษาคำพิพากษาของศาลได้หรือไม่เพื่อทำให้เกิด

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต

เรื่อง ปัญหาการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2357

ผู้วิจัย กรณัญญ์ เตชะประเสริฐพร

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.วรรณวิภา พัวศิริ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.จุมพล ภิญโญสินวัฒน์)

ผู้เชี่ยวชาญ

(อาจารย์สุจินต์ เจนพาณิชย์พงศ์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวพร หวังพิพัฒน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

3 กันยายน 2557

แนวทางหรือวิธีการที่แน่นอนหรือคาดหมายได้แก่ผู้ที่สนใจศึกษาถึงแนวทางของการวินิจฉัยการ
ตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลต่อ ๆ ไป

คำสำคัญ: การดัดแปลง, งานวรรณกรรม, การวินิจฉัย, คำพิพากษา

Techaprasertporn, K. LL.M., September 2014, Graduate School, Bangkok University.
Problem concerning the Analysis of Literary Adaptation under the Copyright Act
B.E. 2537 (50 pp.)
Advisor: Wanwipar Puasiri, Ph.D.

ABSTRACT

The Copyright Act B.E. 2537 protects the copyright of copyrighted works. The copyrighted work which has been modified most frequently and widely is literature. At present, many new writing methods of literature have been developed and the literature which its writing method is developed is often modified to be new literature without consent of the owner of original literature. The aforementioned act is deemed as offence subject to the Copyright Act B.E. 2537. When the case is sued in a court in order to prove offence of offender, there is consequent problem regarding what method or way will be used by such court to consider literature modification and whether such method or way can be used as standard to study the certain way which the court will use to judge the literature modification case in the future.

The ways used to consider literature modification which I remark contain 2 ways which are considering the literature modification separately for each part of literature and considering the literature modification as a whole. For the case of professor Paichit Punyapan, I remark that it should be the literature modification separately for each part of literature. The court split 7 words in the dictionary from the whole content and separated consideration into 3 parts namely, the first part is vocabulary and its meaning which are objects of criticism, the second part is content of criticism and the third part which is the dispute of this case is the definition of the vocabulary as it should be. On the other hand, the consideration of literature modification for novel in the United States of America considers the literature modification as a whole.

Therefore, this Independent Study will study about the way which the Thai court uses to consider literature modification and the way used to consider the

literature modification in the United States of America in order to prove whether the way used by the Thai court and the American court is certain or can be expected by the person who is interesting to study the court's judge. This will cause the certain or expectable way or method for the person who is interesting to further study the way which the court use to consider the literature modification.

Keywords: Modification, Literature, Consideration, Judge

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะความช่วยเหลือเป็นอย่างมากจาก ดร.วรรณวิภา พัวศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักการค้นคว้าอิสระ และ ดร.จุมพล ภิญโญสินวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมการค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ปัจฉิมา ธนสันติ ที่คอยให้การสนับสนุนและให้คำปรึกษาด้วยดี มาโดยตลอดและขอกราบขอบพระคุณ นายประสิทธิ์ เตชะประเสริฐพร บิดาของข้าพเจ้าและ นางนันทน์ภัส จิตต์ประสงค์ มารดาของข้าพเจ้า ที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้แก่ข้าพเจ้ามาโดยตลอด อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณ นางสาวจารุวรรณ เตชะประเสริฐพร ที่ให้การสนับสนุนให้ข้าพเจ้า ได้ศึกษาเล่าเรียนมาโดยตลอดและคอยอบรมสั่งสอนข้าพเจ้าให้สามารถสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ได้

คุณค่าและประโยชน์อันใดที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบแด่ บุปผารี คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ข้าพเจ้าด้วยความเคารพรักและนับถืออย่างสูง

กรณัฏฐ์ เตชะประเสริฐพร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.5 วิธีการวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
บทที่ 2 หลักเกณฑ์และลักษณะของกฎหมายลิขสิทธิ์ในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537	
2.1 ลักษณะและหลักเกณฑ์ของการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์	7
2.2 คำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 1908/2546	9
2.3 คำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 2750/2537	10
2.4 คำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 6656/2549	11
2.5 คำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 973/2551	12
บทที่ 3 การให้ความคุ้มครองแก่นานวรรณกรรมและแนวทางในการวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลในประเทศสหรัฐอเมริกา	
3.1 เจือปนของงานที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา	16
3.2 ประเภทของงานที่กฎหมายลิขสิทธิ์สหรัฐอเมริกาให้ความคุ้มครอง	18
3.3 การใช้งานอันมีลิขสิทธิ์อย่างเป็นธรรม	20
3.4 กระบวนการในการขอจดทะเบียนงานอันมีลิขสิทธิ์	22
3.5 อายุในการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามกฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกา	22
3.6 การละเมิดลิขสิทธิ์ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศสหรัฐอเมริกา	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 (ต่อ) การให้ความคุ้มครองแก่งานวรรณกรรมและแนวทางในการวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลในประเทศสหรัฐอเมริกา	
3.7 แนวทางในการวินิจฉัยคดีอื่นเกี่ยวกับการดัดแปลงงานวรรณกรรมอันมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา	24
3.7.1 คดี NICHOLS v. UNIVERSAL PICTURES CORPORATION	25
3.7.2 คดี SHIPMAN et al. v. R.K.O. RADIO PICTURES, Inc., et al.	30
บทที่ 4 วิเคราะห์ถึงแนวทางการวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลตามกฎหมายลิขสิทธิ์	
4.1 การวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมโดยแยกส่วนพิจารณา	36
4.2 การวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วน	37
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1 บทสรุปผลการวิจัย	42
5.1.1 ประเด็นเรื่อง แนวทางในการวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมของประเทศไทยตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537	42
5.1.2 ประเด็นเรื่อง แนวทางในการวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมของสหรัฐอเมริกาตามกฎหมายลิขสิทธิ์	44
5.1.3 ประเด็นเรื่อง แนวทางการวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมกับประเทศไทยควรมีแนวทางเช่นใด	45
5.2 ข้อเสนอแนะ	46
บรรณานุกรม	48
ประวัติผู้เขียน	50
เอกสารข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในรายงานการค้นคว้าอิสระ	

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1: แสดงความแตกต่างของแนวทางในการวินิจฉัย การตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาล	13
ภาพที่ 2.2: แสดงถึงคำที่ศาลฎีกาได้แบ่งออกมาวินิจฉัย 7 คำ	14
ภาพที่ 2.3: แสดงถึงการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมจากคำทั้ง 7 คำ โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน	14
ภาพที่ 2.4: แสดงถึงการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมจากคำทั้ง 7 คำ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม	14
ภาพที่ 4.1.1: แสดงลักษณะของวิธีการหรือแนวทางโดยรวมของศาลฎีกาที่มี ต่องานวรรณกรรมของศาลในประเทศไทย	37
ภาพที่ 4.2.1: แสดงลักษณะของวิธีการหรือแนวทางโดยรวมของศาลฎีกาที่มีต่อ งานวรรณกรรมของศาลประเทศสหรัฐอเมริกา	39
ภาพที่ 5.1.1: แสดงลักษณะของแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดย แยกส่วนพิจารณา	43
ภาพที่ 5.1.2: แสดงลักษณะของแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดย พิจารณารวมทุกส่วน	43

บทที่ 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการที่ประเทศไทยได้เริ่มให้ความสำคัญกับการให้ความคุ้มครองแก่ทรัพย์สินทางปัญญา โดยการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญากรุงเบอร์น์ว่าด้วยการคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม (Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works) (2) อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล (Universal Copyright Convention) (3) ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) (4) สนธิสัญญาองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกว่าด้วยลิขสิทธิ์ (WIPO Copyright Treaty) และใน ส่วนของหลักเกณฑ์อันเกี่ยวกับสิทธิข้างเคียง (Related Rights) ได้ถูกกำหนดไว้สนธิสัญญา 3 ฉบับ คือใน (1) อนุสัญญากรุงโรมว่าด้วยการคุ้มครองนักแสดง ผู้ผลิต สิ่งบันทึกเสียง และองค์การแพร่เสียง แพร่ภาพ (Rome Convention for the Protection of Performers, Producers of Phonograms and Broadcasting Organization) (2) ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทาง ปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) (3) สนธิสัญญาองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกว่าด้วยนักแสดงและสิ่งบันทึกเสียง (WIPO Performances and Phonograms Treaty)

จากการเข้าเป็นภาคีนั้นประเทศไทยต้องมีการอนุวัติกฎหมายภายในตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาต่าง ๆ แต่กฎหมายภายในที่อนุวัติการมาใช้นั้นก็เป็นการล่อมาจากอนุสัญญา ระหว่างประเทศเมื่อนำมาใช้กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นภายในประเทศไทยแล้ว ก็อาจจะขาดความเข้าใจ ถึงหลักการและวิธีแนวคิดในการให้ความคุ้มครองต่าง ๆ ซึ่งอาจจะสังเกตได้ถึงบทความหรือหนังสือที่ เกี่ยวข้องกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาที่มีการจำหน่ายอยู่น้อยมากและจากการที่ประเทศไทยยังมิ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอยู่น้อยจึงทำให้ประชาชนทั่วไปนั้นยังคงขาด ความรู้ความเข้าใจในกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งข้อมูลที่มีอยู่โดยทั่วไปนั้นเป็นข้อมูลที่ยัง ขาดความลึกซึ้งของปัญหาหรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นต่าง ๆ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่ง อาจจะเปราะบางกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญายังคงเป็นเรื่องใหม่สำหรับประชาชนประเทศไทยด้วย จึงเป็นผลทำให้ประเทศไทยมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอยู่มากมาย

จากการที่ประชาชนนั้นยังคงขาดความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ที่ สังเกตได้ง่ายที่สุดคือการที่ตามเว็บไซต์ต่าง ๆ ได้ทำการคัดลอกรูปภาพจากเว็บไซต์อื่น ๆ แล้วนำมา แสดงในเว็บไซต์ของตน โดยไม่มีการให้อ่างอิงถึงแหล่งที่มาของรูปภาพที่ทำการคัดลอกมา หรือในอีก กรณีก็คือการคัดลอกบทความ ข้อความ หรืองานวรรณกรรมต่าง ๆ จากหน้าเว็บไซต์ที่มีการแจ้งว่า ข้อความหรือรูปภาพที่ปรากฏอยู่ในหน้าเว็บไซต์นั้นมีลิขสิทธิ์แต่ก็ยังมีการคัดลอกนำไปใช้โดยไม่มีการ

ขออนุญาตจากผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการที่ประชาชนนั้นยังคงไม่มีความเข้าใจในกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญานั้นเองเมื่อปัญหานี้ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ในการแก้ไขปัญหาการขาดความเข้าใจ และยังมีหน่วยงานใดที่จะเข้ามาป้องปรามการกระทำความผิดอย่างแท้จริงเมื่อนานวันเข้า ปัญหานี้ก็กลับกลายเป็นความเคยชินจนประชาชนคิดว่าเป็นเรื่องที่สามารถทำได้ เพราะถึงจะมีการห้ามทำแต่พอทำแล้วก็ไม่เห็นจะได้รับการลงโทษแต่อย่างใดจึงกลายเป็นการปลุกฝังต่อสังคมไทยต่อ ๆ ไปจนมาถึงในยุคปัจจุบัน

ซึ่งปัญหาที่ไม่ได้รับการแก้ไขยี่งนานวันก็ยิ่งทวีความรุนแรงของปัญหาคืบคลานและสร้างความเสียหายมากขึ้นทุกวัน ๆ ดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันซึ่งนั่นก็คือการนำเอาบทความต่าง ๆ ของผู้อื่นที่มีลิขสิทธิ์มาทำการตีพิมพ์ออกจำหน่าย หรือนำไปแสดงบนหน้าเว็บไซต์ของตนเองโดยกล่าวอ้างว่าเป็นของตนเอง เพราะคิดว่าเพียงแค่ตนนั้นนำเอางานของผู้อื่นมาแก้ไขโดยการเพิ่มเติมข้อความเข้าไปเปลี่ยนสีของข้อความ ตัดทอนข้อความบางคำ บางประโยคออกหรือนำเรื่องราวต่าง ๆ มาแก้ไขหรืออาจจะนำงานจากต่างประเทศมาทำการเขียนขึ้นใหม่โดยใช้ภาษาอื่น ๆ ก็ไม่ถือว่าเป็นความผิดและอีกกรณีคือเมื่อหนังสือใดได้รับรางวัลการประกวดหนังสือ ก็มักจะมีผู้ที่คิดว่าสามารถนำเอาเนื้อเรื่องที่ได้รับรางวัลนั้น ๆ มาทำการเปลี่ยนชื่อตัวละคร เปลี่ยนชื่อเรื่องแล้วนำออกจำหน่ายเพราะคิดว่างานนั้น ๆ จะสามารถหารายได้ให้แก่ตนเองได้จึงมักมีการทำเช่นนี้อย่างมากมายซึ่งหากยังปล่อยให้ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาแล้วในอนาคตอาจจะพบปัญหาการขาดแคลนผลงานที่มีคุณภาพในสังคมไทย เพราะผู้ที่มีความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะผลิตผลงานที่ดีมีคุณภาพก็มักจะไม่สามารถสร้างผลงานใหม่ ๆ ออกมาอีกต่อไปเนื่องจากเมื่อผลิตผลงานออกมาแล้วก็ถูกขโมยผลงานโดยที่ตนนั้นไม่ได้รับค่าตอบแทนจากการที่สร้างผลงานให้แก่สังคมหรือไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาแต่อย่างใด

ปัญหาที่นับว่าควรจะได้รับแก้ไขโดยเร็วที่สุดคือปัญหาการตัดแปลงงานวรรณกรรมเพราะการตัดแปลงงานวรรณกรรมสามารถทำได้โดยง่าย ต้นทุนในการทำนั้นมีราคาถูก และสามารถกระทำได้อย่างง่ายเพราะเพียงแค่มีงานที่ตั้งใจจะนำมาเป็นต้นแบบแล้ว ก็นำมาเพิ่มข้อความ แก้ไขชื่อเรื่อง เปลี่ยนชื่อตัวละคร เปลี่ยนรูปแบบวิธีนำเสนอเรื่องหรือวิธีอื่น ๆ เพียงเท่านั้นก็จะได้ผลงานขึ้นมาซึ่งกว่าผู้ที่เป็นเจ้าของผลงานจะทราบถึงว่างานของตนนั้นถูกนำไปใช้โดยการแก้ไข ตัดแปลง ก็สร้างความเสียหายต่อผู้เป็นเจ้าของงานไปมากแล้วอีกทั้งกระบวนการในการตรวจสอบผลงานต่าง ๆ ที่ได้ทำการตัดแปลงงานของตนเองมาจากงานของผู้อื่นนั้นยังคงเป็นไปได้ยากหากนำมาประกอบกับการที่ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาแล้วนับว่าเป็นปัญหาใหญ่ต่อผู้ที่คิดอยากจะทำผลงานออกมาให้แก่สังคมได้บริโภค เพราะเป็นไปได้ยากมากที่จะทราบว่างานของตนนั้นถูกนำไปทำการลอกเลียนแล้วหรือยังจนกว่าจะมีการตีพิมพ์ออกจำหน่ายจนได้รับความนิยม

และเมื่อผู้ที่เป็นเจ้าของผลงานต้องการดำเนินคดีเพื่อที่จะยับยั้งถึงความเสียหายผู้ที่เป็นผู้เสียหายหรือมีส่วนที่จะได้รับความเสียหายนั้น ๆ ก็ต้องการที่จะรู้ถึงความเป็นไปได้ของวิธีการพิจารณาคดีว่าตนนั้นมีโอกาสที่จะยังสามารถชนะคดีได้หรือไม่ เพราะถ้าหากไม่มีโอกาสในการชนะคดีแล้วจะกลับกลายเป็นการเพิ่มความเสียหายให้กับตนเองเสียมากกว่า เช่นนี้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาจึงควรมีแนวทางในการพิจารณาการตัดแปลงงานให้มีความแน่นอนหรือสามารถที่จะคาดหมายได้

ปัจจุบันพบว่างานวรรณกรรมประเภทนวนิยายนั้นมักจะถูกกล่าวหาว่ามีการดัดแปลงมาจากงานวรรณกรรมอื่น ที่จะปัญหาและเป็นที่ยุติกันดีในสังคมไทยนั้นก็คืองานวรรณกรรมที่ได้รับรางวัล “ซีไรต์” เพราะเมื่องานวรรณกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ได้เข้ารับรางวัลก็จะมีการวิจารณ์จากเหล่านักเขียนหรือผู้ที่ติดตามงานวรรณกรรมว่า ดัดแปลงมาจากงานอื่นบ้าง หรือขโมยความคิดของนวนิยายเรื่องอื่นมาบ้าง หรืออาจเป็นกรณีที่ผู้เขียนงานวรรณกรรมอื่นทำการดัดแปลงงานที่ได้รับรางวัลก็เป็นไปได้ โดยงานที่ผู้เขียนเลือกที่จะนำมาเป็นตัวอย่างก็คือ นวนิยายเรื่อง “คนแคระ” ผู้เขียนคือ “นายวิภาส ศรีทอง” ซึ่งได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ของประเทศไทย ประจำปี 2555 และถูกกล่าวหาว่าได้ทำการดัดแปลงงานมาจากนิยายเรื่อง “Misery” ผู้ที่ตั้งข้อสังเกตในครั้งนี้คือ กรรมการสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทยและกรรมการด้านลิขสิทธิ์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ นายจิตติ หนูสุข ประเด็นสำคัญในกรณีคือ นายจิตติ หนูสุข ได้กล่าวว่า งานนวนิยายเรื่อง คนแคระ เป็นงานที่มีคุณภาพ แต่มีความเชื่อว่า นวนิยายเรื่อง คนแคระ อาจจะได้รับแรงบันดาลใจจากนิยายเรื่อง “Misery” ซึ่งนายจิตติ หนูสุข ไม่ได้ตั้งใจในเค้าโครงของนวนิยายเรื่อง คนแคระ ซึ่งนายจิตติ หนูสุข กล่าวต่อไปอีกว่า ชั้นเชิงของภาษาที่ใช้ รวมถึงรายละเอียดของเรื่องไม่มีเหมือนกันแต่อย่างใด จนนายจิตติ หนูสุข ได้กล่าวถึงเรื่องจริยธรรมว่า “ซีไรต์ มีมาภาพหลายอย่างคลุมอยู่ที่ต่างจากรางวัลอื่น ๆ มันไม่ใช่แค่รางวัลที่เกี่ยวกับหนังสือ ตามหลักฐานที่ทางสมาคมนักเขียนได้ตรวจสอบเมื่อปี 2551 ไม่อยากเชื่อว่าเป็นเพียงแรงบันดาลใจ หากขอโทษหรือขอโอกาสจะไม่ติดขัดเลย และไม่ว่างานจะดีล้ำเลิศแค่ไหน แต่โอกาสก็ควรเป็นของคนที่สำนึก โดยเฉพาะกับผู้ที่ได้รางวัลนี้” ซึ่งเนื้อหาของนวนิยายเรื่อง คนแคระ กับ “Misery” มีความเหมือนกันคือ ตัวละครภายในเรื่องถูกจับมาขังแต่ก็มีการดูแลผู้ที่ถูกจับมาขัง แต่คณะกรรมการส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับข้อสังเกตของนายจิตติ หนูสุข¹

ดังนั้นงานที่พบว่าการละเมิดมากที่สุดในงานอันเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและสามารถพบได้ง่ายที่สุดนั้นก็คืองานลิขสิทธิ์ประเภทงานวรรณกรรมซึ่ง ในปัจจุบันนั้นพบว่าการดัดแปลงงานวรรณกรรมอยู่เป็นจำนวนมากเช่น หนังสือใช้ในการเสริมความรู้ในการสอบเข้า

¹ สิริพันธ์ ท่อหุ้ม, วิภาส ศรีทอง ซีไรต์ “ร้อน” [Online], 14 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1348971999.

สถานศึกษาหรือหนังสือที่ใช้ในการสอบเข้าทำงานหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมนั้นมีบทบัญญัติกฎหมายที่เป็นหลักในการนำมาใช้เพื่อพิจารณาคดีก็คือ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 แต่ในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 นั้นก็ได้กล่าวไว้เพียงลักษณะของการกระทำอันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ หาได้กล่าวถึงวิธีการหรือลักษณะแห่งวิธีการวิเคราะห์ถึงหลักในการพิจารณาถึงลักษณะแห่งการละเมิดว่าหากเป็นการละเมิดแล้วในการพิจารณานั้นควรจะนำงานที่พิพาทมาทำการพิจารณาโดยการแบ่งงานนั้นออกเป็นส่วน ๆ หรือไม่ซึ่งทำให้เกิดปัญหาตามมาว่าผู้ที่ถูกนำเอางานอันมีลิขสิทธิ์ของตนนั้นไปตัดแปลงจะสามารถคาดหมายได้อย่างไรว่าศาลจะใช้วิธีการแบ่งงานเพื่อนำมาวินิจฉัยอย่างไร ซึ่งกลายเป็นปัญหาสำหรับผู้ที่ต้องการความแน่นอนหรือคาดหมายได้ในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรม จึงเป็นที่มาของการทำการวิจัยถึงการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาถึงความเป็นมาของกฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศไทย
- 2) เพื่อศึกษาถึงหลักการและทฤษฎีการให้ความคุ้มครองงานวรรณกรรม
- 3) เพื่อศึกษาถึงคำพิพากษาของศาลไทยในการพิจารณาคดีการตัดแปลงงานวรรณกรรม
- 4) เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการวินิจฉัยงานตัดแปลงงานวรรณกรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา
- 5) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างคำพิพากษาของศาลไทยกับคำพิพากษาของศาลประเทศสหรัฐอเมริกา

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ตามที่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ได้ให้ความคุ้มครองแก่งานวรรณกรรมเพื่อไม่ให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์โดยการตัดแปลงงานวรรณกรรม แต่ในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ก็ไม่ได้กล่าวว่าในการวินิจฉัยในกรณีการตัดแปลงงานวรรณกรรมนั้นจะสามารถนำงานวรรณกรรมนั้นมาแบ่งออกเป็นส่วนต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แห่งการให้ความคุ้มครองงานวรรณกรรมซึ่งทำให้เกิดความคิดเห็นในการวินิจฉัยออกเป็นสองแนวทางด้วยกันคือแนวทางที่หนึ่ง มีความเห็นว่าการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมนั้นควรแบ่งงานวรรณกรรมออกเป็นส่วน ๆ เช่น ในส่วนของเนื้อเรื่อง กับส่วนของวิธีการให้ความหมายของคำ ส่วนแนวทางที่สอง มีความคิดเห็นว่าการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมนั้นไม่ควรจะแบ่งส่วนประกอบต่าง ๆ ของงานออกจากกัน เพราะจะทำให้เป็นปัญหาต่อผู้ที่ต้องการความแน่นอนหรือต้องการคาดหมายได้ในการวินิจฉัย ซึ่งสมควรที่จะมีการสร้างความแน่นอนให้แก่การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรม

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาบทบัญญัติของกฎหมายพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 กฎหมายลิขสิทธิ์ในประเทศต่าง ๆ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ สหประชาชาติ คำพิพากษา และหลักการหรือวิธีการที่สามารถจะนำมาใช้ในการหาแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรม

1.5 วิธีการวิจัย

วิธีการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาเชิงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์โดยการศึกษาจากหนังสือกฎหมาย บทกฎหมาย คำพิพากษา วิทยานิพนธ์ทางกฎหมาย อินเทอร์เน็ต สัมภาษณ์นักกฎหมายหรือนักวิชาการกฎหมาย เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย หาทางแก้ไขและหาบทสรุปของปัญหา

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- 1) เพื่อให้ทราบถึงความเป็นมาในการให้ความคุ้มครองงานวรรณกรรมของประเทศไทย
- 2) เพื่อให้ทราบถึงหลักการและทฤษฎีการให้ความคุ้มครองงานวรรณกรรมของประเทศไทย
- 3) เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการวินิจฉัยคดีการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลไทย
- 4) เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการวินิจฉัยคดีการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลประเทศสหรัฐอเมริกา
- 5) เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการวินิจฉัยคดีการตัดแปลงงานวรรณกรรมที่จะสามารถนำมาปรับใช้กับการพิจารณาของศาลไทยต่อไปได้

บทที่ 2

หลักเกณฑ์และลักษณะของกฎหมายลิขสิทธิ์ในประเทศไทย

ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยความหมายคำว่า งานวรรณกรรม ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 นั้นได้ให้ความหมายไว้ว่า “งานนิพนธ์ที่ทำขึ้นทุกชนิดเช่นหนังสือจุลสารสิ่งเขียนสิ่งพิมพ์ปาฐกถาเทศนาคำปราศรัยสุนทรพจน์ และให้หมายความรวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย”

2.1 ลักษณะและหลักเกณฑ์ของการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ มีดังนี้

2.1.1 ต้องเป็นงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ หมายความว่า ผลงานการสร้างสรรคของผู้สร้างสรรค์คนใดจะได้รับความคุ้มครองจากพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์หรือไม่นั้น ต้องพิจารณาจากความหมายที่ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ในมาตรา 4 บัญญัติไว้ว่า ผู้สร้างสรรค์คือผู้ที่ทำหรือผู้ที่ก่อให้เกิดงานสร้างสรรค์อย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ แต่งานที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมานั้นไม่จำเป็นต้องเป็นงานที่ไม่เคยมีขึ้นมาก่อนแต่เป็นงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้ความรู้ความพยายามของตนเพื่อมาสร้างสรรค์งานนั้นขึ้นมาซึ่งตรงกับคำว่า (Originality)¹

2.1.2 ต้องเป็นงานที่มีการแสดงออกมาซึ่งความคิด หมายความว่า การที่ผู้สร้างสรรค์ได้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานขึ้นใดชิ้นหนึ่งที่สามารถรับความคุ้มครองจากกฎหมายลิขสิทธิ์ได้ แต่ผู้สร้างสรรค์นั้นยังไม่ได้แสดงออกมาซึ่งความคิดก็ไม่สามารถที่จะได้รับความคุ้มครองได้เช่นกัน หากเป็นงานวรรณกรรมการแสดงออกซึ่งความคิดนั้นก็เป็นการแสดงออกได้โดยการเขียนออกมาเป็นหนังสือต่าง ๆ จึงจะได้รับความคุ้มครองแต่ถ้าผู้สร้างสรรค์คิดวรรณกรรมเรื่องสั้นได้หนึ่งเรื่องซึ่งในเรื่องนั้นประกอบไปด้วย ตัวละคร ชื่อตัวละคร เหตุการณ์ของเรื่อง วิธีการลำดับเนื้อเรื่อง และตอนจบของเรื่องแต่ผู้นั้นยังไม่ได้แสดงออกซึ่งความคิดโดยยังไม่ได้เขียนออกมาก็จะยังไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ซึ่งคำว่าแสดงออกซึ่งความคิดตามภาษาอังกฤษนั้นเรียกว่า (Expression of Idea)²

2.1.3 ต้องเป็นงานที่มีกฎหมายรองรับให้เป็นงานที่สามารถรับความคุ้มครองได้ หมายความว่า งานที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมานั้นไม่จำเป็นต้องได้รับความคุ้มครองทุกงานเนื่องจากงานที่ได้

¹ จิตรศักดิ์ รอดจันทร์, หลักกฎหมายและแนววิธีปฏิบัติเพื่อการคุ้มครองและการแสวงหาประโยชน์จากงานสร้างสรรค์อันมีลิขสิทธิ์, (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2555), 39.

² เรื่องเดียวกัน, 39.

สร้างสรรค์ขึ้นมาต้องเป็นงานที่กฎหมายได้กำหนดไว้ในมาตรา 6 ของพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ซึ่งงานที่กฎหมายกำหนดไว้มีดังนี้ งานวรรณกรรม งานนาฏกรรม งานศิลปกรรม งานดนตรีกรรม งานโสตทัศนวัสดุ งานภาพยนตร์ งานสิ่งบันทึกเสียง งานอื่น ๆ ในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ แผนกศิลปะ

นอกจากงานประเภทต่าง ๆ ที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นแล้ว โปรแกรมคอมพิวเตอร์ก็เป็นงานอีกประเภทที่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 นั้นได้ให้ความคุ้มครอง โดยความหมายของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ มาตรา 4 หมายความว่า ชุดคำสั่งหรือสิ่งอื่นใดที่สามารถนำไปใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ได้เพื่อให้คอมพิวเตอร์ทำงานหรือเพื่อให้ได้รับผลอย่างหนึ่งอย่างใดทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นภาษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ลักษณะใด³

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงการวินิจฉัยของศาลและพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 แล้วพบว่าในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลไทยนั้นศาลอาศัยหลักการพิสูจน์ความเหมือนคล้ายของงานวรรณกรรมโดยการนำเอางานวรรณกรรมต้นฉบับและงานที่ถูกกล่าวหาว่าตัดแปลงมาจากงานต้นฉบับมาทำการเปรียบเทียบโดยในการเปรียบเทียบนั้นเป็นการเปรียบเทียบกันในส่วนของปริมาณของงานต้นฉบับที่ถูกนำไปใช้กับงานที่ถูกกล่าวหาว่าตัดแปลงมาจากงานต้นฉบับ และถึงแม้ว่าส่วนที่ถูกนำมาใช้นั้นจะเป็นส่วนน้อยของงานต้นฉบับแต่หากส่วนที่น้อยนั้นเป็นสาระสำคัญของงานวรรณกรรมต้นฉบับแล้วก็ถือว่าเป็นการตัดแปลงงานเช่นกัน

ผู้เขียนจึงได้ทำการศึกษาถึง ลักษณะการเป็นเจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์โดยวิธีการต่าง ๆ โดยหลักในการพิจารณานี้มาจากค่านิยมศัพท์ตาม มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ในส่วนของคำว่า ดัดแปลง ที่หมายความว่า “ทำซ้ำโดยเปลี่ยนรูปแบบ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม หรือจำลองงานต้นฉบับในส่วนอันเป็นสาระสำคัญโดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานชิ้นใหม่ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน”

แต่ถึงกฎหมายจะห้ามนำงานอันมีลิขสิทธิ์มาดัดแปลง กฎหมายก็กำหนดให้ผู้ที่มีงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นมาดัดแปลงได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์เช่นกันโดยการที่จะได้รับความคุ้มครองได้นั้นต้องเป็นการกระทำที่เป็นไปตาม มาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ดังนี้

“ภายใต้บังคับมาตรา 9 มาตรา 10 และมาตรา 14 เจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมมีสิทธิแต่ผู้เดียวดังต่อไปนี้

- (1) ทำซ้ำหรือดัดแปลง
- (2) เผยแพร่ต่อสาธารณชน

³ มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537.

(3) ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานโปรแกรมคอมพิวเตอร์โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ และสิ่งบันทึกเสียง

(4) ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น

(5) อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิตาม (1) (2) หรือ (3) โดยจะกำหนด เงื่อนไขอย่างใดหรือไม่ก็ได้ แต่เงื่อนไขดังกล่าวจะกำหนดในลักษณะที่เป็นการจำกัดการแข่งขันโดยไม่เป็นธรรมไม่ได้ การพิจารณาว่าเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง (5) จะเป็นการจำกัดการแข่งขัน โดยไม่เป็นธรรมหรือไม่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

กล่าวคือ ผู้ที่ต้องการจะนำเอางานวรรณกรรมอันมีลิขสิทธิ์ที่เป็นของบุคคลอื่นมาทำการดัดแปลงให้ถูกต้องตามกฎหมายนั้นจะต้องขออนุญาตจากผู้ที่เป็นเจ้าของผลงานเสียก่อนจึงจะสามารถทำได้และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย และเมื่อกฎหมายอนุญาตให้ทำเช่นนี้ได้โดยการกระทำเช่นนี้เป็นการนำเอางานของบุคคลหนึ่งมาแก้ไขปรับเปลี่ยนรายละเอียดของงานขึ้นมาใหม่ และนอกเหนือจากการนำเอางานหนึ่งงานมาดัดแปลงขึ้นมาใหม่แล้ว การนำเอางานหลาย ๆ งานที่มีลิขสิทธิ์มาดัดแปลงแล้วเกิดขึ้นเป็นงานลิขสิทธิ์ขึ้นมาใหม่เช่นนี้ก็สามารกระทำได้ แต่ผู้ที่จะทำนั้นจะต้องทำการขออนุญาตจากผู้ที่เจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์ทุกงานวันแต่่างานที่กฎหมายไม่ถือว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์เช่นนี้ผู้ที่นำมาใช้ก็ไม่จำเป็นต้องขออนุญาตก็สามารถนำมาใช้ได้

โดยการกระทำเช่นนี้เรียกว่า การเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์โดย “การรวบรวม” หรือ “การประกอบเข้ากัน”⁴ โดยในการรวบรวมงานขึ้นมาใหม่หากงานนั้นถูกนำไปดัดแปลงหรือนำไปแก้ไขขึ้นมาใหม่โดยไม่รับอนุญาตจากผู้ที่เจ้าของงานแล้วมีกรณีปัญหาว่าจะพิสูจน์ได้อย่างไรว่าส่วนที่นำเอาไปใช้นั้นส่วนใดคือสาระสำคัญของงานวรรณกรรมต้นฉบับเนื่องจากงานต้นฉบับนี้ผู้สร้างสรรค์ไม่ได้เป็นการจัดทำขึ้นมาใหม่ทั้งหมด ซึ่งทำให้เกิดคำพิพากษาของศาลแบ่งออกเป็นสองแนวทาง ดังนี้

แนวทางในการวินิจฉัยคดีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดัดแปลงงานวรรณกรรมอันมีลิขสิทธิ์ในหัวข้อนี้ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้เห็นถึง รูปแบบหรือวิธีการที่ศาลไทยนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อพิสูจน์ความเหมือนคล้ายของงานวรรณกรรมที่ถูกดัดแปลงขึ้นและในคำพิพากษาของศาลฎีกาประเทศไทยนั้นมักวิเคราะห์ถึง สาระสำคัญของงาน ควบคุมไปกับปริมาณของงานที่ถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของงานวรรณกรรมขึ้นมาใหม่โดยการวิเคราะห์นั้นจะพิจารณาสาระสำคัญของงานหรือปริมาณของงานที่ถูกนำมาใช้เพียงสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้แต่ต้องพิจารณาโดยใช้หลักของทั้งสองหลักควบคู่กันเสมอ ดังในคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 1908/2546

⁴ จิตรศักดิ์ รอดจันทร์, หลักกฎหมายและแนววิธีปฏิบัติเพื่อการคุ้มครองและการแสวงหาประโยชน์จากงานสร้างสรรค์อันมีลิขสิทธิ์, 65.

2.2 คำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 1908/2546

โจทก์ในคดีนี้คือ นายปาน สวัสดิ์สาลี โดยนายปานนั้นรับราชการอยู่ในฝ่ายวิจัยและประเมินผลสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนหรือสำนักงาน (ก.พ.) โดยขณะที่นายปานรับราชการในปี พ.ศ. 2526 อยู่หน้านายปานได้เริ่มเขียนหนังสือ “คู่มือการประเมินผลการฝึกอบรมสำหรับผู้รับผิดชอบโครงการฝึกอบรม/สัมมนา” และหนังสือ “คู่มือการประเมินและติดตามผลการฝึกอบรมสำหรับผู้รับผิดชอบโครงการฝึกอบรม/สัมมนา”⁵ ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ทางราชการของนายปานมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกอบรมโดยตรง แต่นายปานก็ไม่ได้มีหน้าที่ในการเขียนหนังสือและการเขียนหนังสือนั้นก็ไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้บังคับบัญชาซึ่งเมื่อนายปานได้ใช้ความวิริยะ ในการสร้างสรรค์งานวรรณกรรมขึ้นมาดังนั้น ลิขสิทธิ์ย่อมตกเป็นของนายปาน เมื่อจำเลยที่ 1 เป็นผู้ทำซ้ำหนังสือดังกล่าวเพื่อนำไปใช้เป็นเอกสารประกอบการสอนของจำเลยที่ 1 และนำมาเป็นผลงานเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาขอรับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ โดยการตัดแปลงนั้นเป็นการตัดแปลงในการปรับเปลี่ยนหัวข้อบางตอนเป็นลักษณะที่เกือบจะเหมือนหรือใกล้เคียงกันมากโดยศาลให้เหตุผลว่าเป็นไปได้ยากที่จะเกิดขึ้นโดยบังเอิญ ศาลจึงพิพากษาว่าจำเลยทำซ้ำและตัดแปลงงานวรรณกรรมของโจทก์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายปาน จึงเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

การวิเคราะห์: หลักที่ศาลนำมาพิจารณานั้นศาลพิจารณาจาก การตัดแปลงงานของโจทก์หรือนายปาน ในปริมาณประมาณ 30 หน้า จากจำนวนหน้าทั้งหมด 150 หน้าซึ่งแม้การตัดแปลงนั้นจะเป็นเพียงบางส่วนก็ตามแต่เมื่อพิจารณาถึงสาระสำคัญของงานวรรณกรรมแล้ว ศาลให้เหตุผลว่าเป็นการตัดแปลงในส่วนที่เป็นสาระสำคัญเกินสมควร⁶ ซึ่งผู้เขียนมีความเห็นที่ใกล้เคียงกับการวินิจฉัยของศาลเนื่องจากในงานวรรณกรรมหนึ่งงานนั้นเมื่อมีการตัดแปลงงานขึ้นมาย่อมต้องก่อให้เกิดความเสียหายต่องานต้นฉบับไม่มากก็น้อยแต่หากความเสียหายหรือความกระทบกระเทือนนั้น เป็นความเสียหายหรือความกระทบกระเทือนเพียงส่วนน้อยหรือในลักษณะที่เกินสมควรแล้วก็ย่อมสามารถเป็นไปได้ว่าการใช้สำนวนภาษาจะเกิดความใกล้เคียงกันหรืออาจจะคลาดเคลื่อนไปบ้างในบางส่วน บางตอน หากกฎหมายไม่ยอมรับในความคล้ายคลึงกันในการใช้ภาษาแล้ว ก็จะกลายเป็นการควบคุมเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดและเสรีภาพในการตีพิมพ์หนังสือ

⁵ ชาญ สวัสดิ์สาลี, คู่มือการประเมินและติดตามผลการฝึกอบรมสำหรับผู้รับผิดชอบโครงการฝึกอบรม/สัมมนา, (นนทบุรี: สวัสดิ์การสำนักงาน ก.พ., 2555).

⁶ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1908/2546 ระหว่าง นายชาญหรือปาน สวัสดิ์สาลี โจทก์ และ นายพัฒนา สุขประเสริฐ กับพวก จำเลย.

2.3 คำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 2750/2537

นอกจากงานวรรณกรรมในกรณีคดีดังกล่าวข้างต้นแล้วยังมี กรณีพจนานุกรมอีกกรณีหนึ่ง โดยราชบัณฑิตยสถานเป็นโจทก์ ฟ้องนายทวิศักดิ์ ญาณประทีป กับพวก จำเลย เนื่องจากพจนานุกรมของจำเลยในคดีนี้ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 ของจำเลยได้ตัดแปลงคำนิยามต่าง ๆ ของคำศัพท์ในพจนานุกรมโดยการสลับตำแหน่งของคำศัพท์และบทนิยาม และคำบางคำพจนานุกรมของจำเลยก็ทำการเปลี่ยนตัวอย่างที่ใช้ในการอธิบายความหมาย โดยจำนวนคำที่จำเลยได้ทำซ้ำและตัดแปลงนั้นมีจำนวน 14,000 คำด้วยกัน จากคำศัพท์ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 จำนวน 19,000 คำ ซึ่งศาลในคดีนี้ก็พิพากษาให้จำเลยมีความผิดฐานทำซ้ำและตัดแปลงงานวรรณกรรม เนื่องจากเมื่อนำคำต่าง ๆ ในพจนานุกรมมาเปรียบเทียบกับแบบคำต่อคำแล้วพบว่าคำศัพท์และบทนิยามในพจนานุกรมที่ตัดแปลงนั้น⁷

การวิเคราะห์: กรณีของพจนานุกรมก็จัดได้ว่าเป็นงานวรรณกรรมเช่นกัน โดยงานพจนานุกรมนั้นเป็นการนำเอาคำศัพท์ต่าง ๆ มารวมไว้แล้วมีการให้ความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ เหล่านั้นเมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว งานพจนานุกรมก็จะเป็นงานที่สามารถเกิดกรณีการตัดแปลงได้มากที่สุด เพราะคำศัพท์นั้นเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ที่ใช้สำหรับการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน และการที่จะเข้าใจคำต่าง ๆ เหล่านั้นย่อมต้องมีการอธิบายความหมายของคำโดยการศึกษาวิชาสาขาต่าง ๆ ในตำราเรียนก็ได้้อธิบายคำศัพท์ ที่มีอยู่ในสาขาวิชานั้น ๆ เพื่อให้ผู้ที่ศึกษาเกิดความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ก่อน ซึ่งในคดีนี้หากนำเอาหลักการวินิจฉัยในเรื่องสาระสำคัญและปริมาณของงานต้นฉบับที่ถูกตัดแปลงมาวิเคราะห์แล้วจะพบว่าเป็นการตัดแปลงในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของงานนั้นคือ คำศัพท์และบทนิยาม และเมื่อวิเคราะห์ต่อไปในเรื่องของจำนวนหรือปริมาณที่นำมาตัดแปลงก็พบว่าเป็นจำนวนหรือปริมาณที่เกินสมควร โดยคำศัพท์ในงานต้นฉบับมีจำนวน 19,000 คำ แต่งานตัดแปลงที่จำเลยได้นำเอาคำต่าง ๆ ในงานต้นฉบับมาถึง 14,000 คำ นับว่าสร้างความเสียหายต่องานต้นฉบับเป็นอย่างมากและการตัดแปลงงานวรรณกรรมของจำเลยนี้มีความผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

⁷ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2750/2537 ระหว่าง ราชบัณฑิตยสถาน โจทก์ และ นายทวิศักดิ์ ญาณประทีป กับพวก จำเลย.

2.4 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6656/2549

โดยปัญหาตามคำพิพากษานี้เป็นการวินิจฉัยคดีที่เกี่ยวข้องกับการดัดแปลงงานวรรณกรรมประเภทนวนิยายโดยเป็นนวนิยายที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจากประชาชนเพราะมีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจและน่าติดตามต่อมา นายนิเวศน์ กันไทยราษฎร์ ถูก นางสินี เต็มสงสัย ฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางในวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2545 โดยข้อหาที่นางสินี เต็มสงสัย ฟ้องนั้นก็คือ นวนิยายเรื่อง “หางเครื่อง” ของ นายนิเวศน์ กันไทยราษฎร์ นั้นมีการดำเนินเรื่องที่เหมือนหรือคล้ายกับนวนิยายเรื่อง “ไฟพระจันทร์” ของนางสินี เต็มสงสัย อีกทั้งยังกล่าวหาว่า ตัวละคร รายละเอียดของเนื้อหาภายในนวนิยายเรื่อง หางเครื่อง นั้นมีหลายส่วนที่เหมือนหรือคล้ายกับนวนิยายเรื่อง “ไฟพระจันทร์” โดยมีความแตกต่างกันในเรื่องของชื่อตัวละครภายในนวนิยายเท่านั้น ในการต่อสู้คดีนี้จำเลยต่อสู้ว่าจำเลยได้เคยเขียนนิยายตีพิมพ์ในนิตยสารภาพยนตร์รายสัปดาห์เรื่อง “นักร้องอย่างหล่อน” แต่ได้ใช้นามปากกาว่า “แพรว พจนีย์” ซึ่งจำเลยกล่าวว่า การเขียนนวนิยายในเรื่อง นักร้องอย่างหล่อน ได้รับแรงบันดาลใจในการเขียนมาจากชีวิตจริงของ "ดวงดาว มนต์ดารา" หรือชื่อจริง นางวาสนา ศิลปดนตรี นักร้องนำวง "กาสะลอง" และในเวลาต่อมาจำเลย ก็นำนวนิยายเรื่อง นักร้องอย่างหล่อน มาทำการปรับปรุงแก้ไขใหม่และได้เปลี่ยนชื่อเป็น เดือนประดับฟ้า และได้ส่งไปให้ตีพิมพ์แต่ยังไม่ทันได้ตีพิมพ์ บริษัท กันตนาวิดีโอ ก็ได้ขอซื้อเรื่อง เดือนประดับฟ้า ไปทำเป็นละครทางช่อง 5 โดยเปลี่ยนชื่อเรื่องเป็น “หางเครื่อง” และหลังจากนั้นจำเลยก็ได้ยกเลิกการตีพิมพ์กับนิตยสารขวัญเรือนโดยโจทก์ต่อสู้ว่าโจทก์ได้เผยแพร่นวนิยายเรื่อง “ไฟพระจันทร์” ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2525 แต่นวนิยายของจำเลยตีพิมพ์เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2530 โดยที่ศาลพิจารณาว่า คดีนี้เป็นเรื่องของการละเมิดลิขสิทธิ์งานวรรณกรรมประเภทนวนิยายดังนั้นการวินิจฉัยคดีจึงต้องวินิจฉัยจากเนื้อหาโดยรวมทั้งเล่มของนวนิยายรวมถึง โครงสร้างของเนื้อหา วิธีการในการนำเสนอเนื้อเรื่องตามนวนิยาย ลักษณะรายละเอียดของตัวละครต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นตัวละครหลักของเรื่องและตัวละครประกอบต่าง ๆ และศาลยังวินิจฉัยรวมไปถึงวิธีการและภาษาที่ใช้ในการเขียนนวนิยาย โดยศาลได้ให้เหตุผลในการวินิจฉัยงานวรรณกรรมเช่นนี้ไว้ว่าการให้ความคุ้มครองงานวรรณกรรมนวนิยายนั้น ไม่สามารถวินิจฉัยโดยแยกเป็นส่วน ๆ ได้เหมือนงานประเภทอื่น ๆ เช่นดนตรีกรรม เป็นต้น การทำซ้ำ ดัดแปลงหรือเลียนแบบผลงานของผู้อื่นถึงแม้จะเป็นเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งก็ตาม ที่มีเอกลักษณ์หรือมีลักษณะเฉพาะเจาะจงซึ่งนักประพันธ์ที่ดีจะไม่ทำกัน⁸ จากแนวทางในการวินิจฉัยคดีของศาลในคดีนี้เท่ากับเป็นการสร้างหลักในการพิจารณางานวรรณกรรมว่า จะต้องพิจารณาเนื้อหาทั้งหมดของงานซึ่ง

⁸ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6656/2549 ระหว่าง นายนิเวศน์ กันไทยราษฎร์ โจทก์ และ นางสินี เต็มสงสัย จำเลย.

ไม่อาจที่จะแบ่งการพิจารณาออกจากกันได้จึงมีความแตกต่างจากการวินิจฉัยคดีของคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 973/2551 ที่แบ่งงานออกเป็นส่วน ๆ โดยสามารถศึกษารายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

2.5 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 973/2551

จากคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 2750/2537 ซึ่งราชบัณฑิตยสถานเป็นโจทก์ แต่ในปี พ.ศ. 2551 ราชบัณฑิตยสถานถูกฟ้องเป็นจำเลยโดย อาจารย์ไพจิตร ปุญญพันธ์ เป็นผู้ฟ้องว่า ราชบัณฑิตยสถานได้นำคำศัพท์และบทนิยามศัพท์ทางกฎหมายในหนังสือเรื่อง “ความคลาดเคลื่อนของความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (ในทางนิติศาสตร์) และพจนานุกรมศัพท์กฎหมายไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2537 กับความคลาดเคลื่อน” ของ อาจารย์ไพจิตร ปุญญพันธ์ ไปใช้ในพจนานุกรมโดยไม่มีการอ้างอิงว่านำมาจากแหล่งใด ดังนั้นศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางก็ได้วินิจฉัยไว้ว่า หากพิจารณาจากหนังสือทั้งเล่มแล้วเป็นการนำเอาคำศัพท์ต่าง ๆ ทางกฎหมายที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 มาทำการวิจารณ์ ซึ่งศาลวินิจฉัยว่าการนำคำศัพท์แต่ละคำ และความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรมมาให้ความหมายที่ควรจะเป็นโดยใช้บทกฎหมายประกอบการวิจารณ์นั้นเป็นการใช้ความสามารถ ความพยายาม ความอุตสาหะในการสร้างสรรค์งานซึ่งโจทก์ย่อมได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ แต่หลังจากนั้นศาลก็ได้วินิจฉัยต่อไปว่า

“เฉพาะในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจารณ์คำศัพท์ทั้ง 7 คำคือ ครอบครอง ครอบครองปรปักษ์ คู่สัญญา ตัวการ พินัยกรรม คดีดำ คดีแดง ซึ่งเป็นบางส่วนของหนังสือที่โจทก์เป็นผู้เขียนนั้น จำต้องวิเคราะห์เป็นคำ ๆ ไปซึ่งเนื้อหางานวิจารณ์คำแต่ละคำนั้นประกอบด้วย 3 ส่วน ส่วนที่หนึ่ง ได้แก่ คำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ซึ่งเป็นวัตถุแห่งการวิจารณ์ ส่วนที่สองเนื้อหาการวิจารณ์ และส่วนที่สามซึ่งเป็นส่วนที่พิพาทกันในคดีนี้ คือ ส่วนความหมายของคำศัพท์ ตามที่ควรจะเป็น”⁹

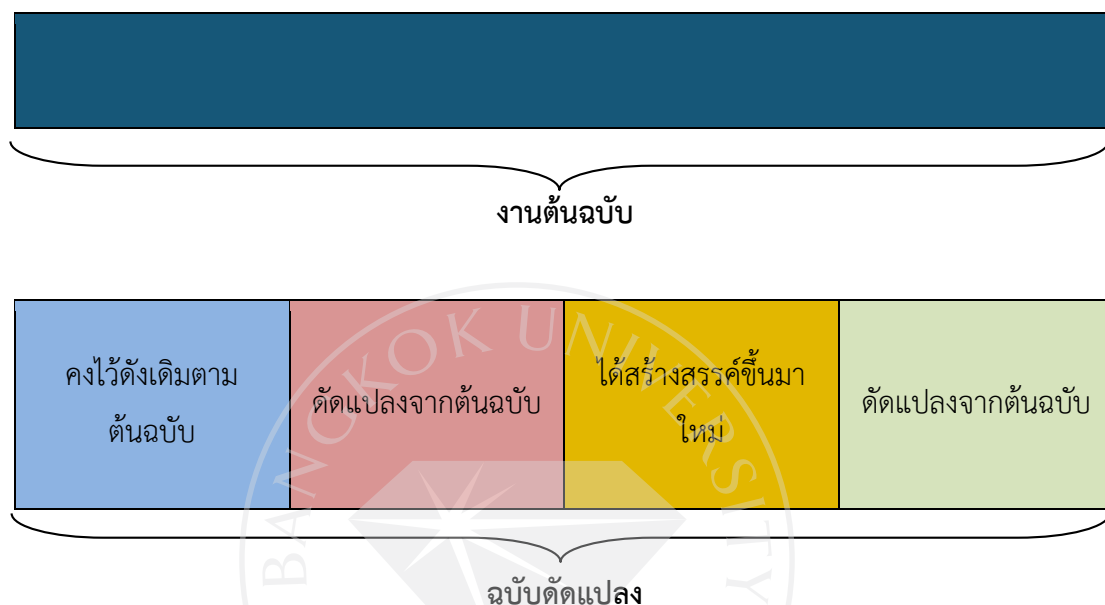
จากแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลฎีกาในคดีของอาจารย์ไพจิตร ปุญญพันธ์ ศาลวินิจฉัยว่า ความหมายของคำต่าง ๆ ที่ปรากฏในหนังสือนั้นไม่ใช่งานอันมีลิขสิทธิ์ของอาจารย์ไพจิตร ปุญญพันธ์

การวิเคราะห์: จากการวินิจฉัยของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศในคดีนี้ทำให้เกิดข้อสงสัยถึงวิธีการในการวินิจฉัยคดีเกี่ยวกับการตัดแปลงงานวรรณกรรมว่า การวินิจฉัยงานตัดแปลงงานวรรณกรรมนั้นควรพิจารณาจากผลงานชิ้นนั้นทั้งหมดหรือไม่ หรือควรพิจารณาแยกงานตัดแปลงออกเป็นส่วน ๆ ซึ่งงานตัดแปลงนั้นอาจจะเพิ่มส่วนที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่

⁹ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 973/2551 ระหว่าง นายไพจิตร ปุญญพันธ์ โจทก์ และ ราชบัณฑิตยสถาน จำเลย.

จากกรณีคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 973/2551 นี้ผู้เขียนต้องการแสดงให้เห็นถึงรายละเอียดในการวินิจฉัยดังนี้

ภาพที่ 2.1: แสดงความแตกต่างของแนวทางในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาล

จากภาพแสดงตัวอย่างประกอบวิธีการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลตามคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 973/2551 พบว่าในงานวรรณกรรมชิ้นนี้จะมีส่วนที่ได้รับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามคำวินิจฉัยของศาลที่พิจารณาว่าหากพิเคราะห์งานทั้งชิ้น

แต่หากพิจารณาโดยการแยกงานวรรณกรรมชิ้นนี้ออกเป็นส่วน ๆ แล้วก็พบว่าในงานวรรณกรรมอาจมีส่วนที่ผู้ดัดแปลงงานวรรณกรรมจะได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ด้วยและมีบางส่วนที่ผู้ดัดแปลงงานวรรณกรรมจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ฐานดัดแปลงงานวรรณกรรม เช่นนี้ผู้เขียนมีความเห็นว่าการพิจารณางานวรรณกรรมโดยการแบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ ในการวินิจฉัยของศาลนั้นย่อมก่อให้เกิดความสงสัยแก่บรรดาผู้ที่ต้องการความแน่นอนในการพิจารณาคดีได้ เพราะจากการค้นคว้าแล้วพบว่าคำพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางในประเทศไทยนั้นมีการวินิจฉัยออกเป็นสองแนวทางด้วยกันกล่าวคือ ในคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 2750/2537 ศาลพิจารณาโดยการพิเคราะห์จากสาระสำคัญและปริมาณของงานที่ดัดแปลงกับงานต้นฉบับโดยไม่ได้แบ่งงานนั้นออกเป็นส่วน ๆ แต่ในคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 973/2551 นั้นศาลได้แบ่งการพิจารณางานออกเป็น 2 รูปแบบด้วยกันคือ

- 1) ศาลวินิจฉัยงานวรรณกรรมโดยรวม
- 2) ศาลวินิจฉัยโดยแบ่งงานวรรณกรรมออกเป็น ส่วน ๆ ดังนี้

ภาพที่ 2.2: แสดงถึงคำที่ศาลฎีกาได้แบ่งออกมาวินิจฉัย 7 คำ

กรอบครอง	กรอบครอง ปรปักษ์	คู่สัญญา	ตัวการ	พินัยกรรม	คดีดำ	คดีแดง
----------	---------------------	----------	--------	-----------	-------	--------

ภาพที่ 2.3: แสดงถึงการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมจากคำทั้ง 7 คำ โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน

คำและความหมาย ของคำที่นำมา วิจารณ์	เนื้อหาที่วิจารณ์	ความหมายของคำที่ควรจะเป็น
--	-------------------	---------------------------

ภาพที่ 2.4: แสดงถึงการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมจากคำทั้ง 7 คำ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม

กรอบครอง กรอบครองปรปักษ์ ตัวการ และ พินัยกรรม	คู่สัญญา คดีดำ คดีแดง
--	-----------------------

จากภาพที่ผู้เขียนได้จัดทำเขียนเพื่อแสดงให้เห็นถึงลักษณะการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลฎีกาตามคำพิพากษาที่ 973/2551 ซึ่งมีความแตกต่างกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6656/2549, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2750/2537 และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1908/2546 ซึ่งแนวทางทั้งสองแนวทางนี้ มีความขัดแย้งกันอย่างเห็นได้ชัดเจนทำให้เกิดความสับสนแก่ผู้ที่ต้องการหาแนวทางในการวินิจฉัยคดีละเมิดลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรม ผู้เขียนเห็นว่าควรทำการศึกษาจากแนวทางในการวินิจฉัยคดีที่มีความเกี่ยวข้องกับการละเมิดงานวรรณกรรมอันมีลิขสิทธิ์ในลักษณะที่เป็นการตัดแปลงงานวรรณกรรมของต่างประเทศเพื่อทำการศึกษาถึงรูปแบบลักษณะของคดีที่มีการ

ป้องกันจะสามารถนำแนวทางต่าง ๆ เหล่านั้นมาปรับใช้กับประเทศไทยได้อย่างไรบ้างเพื่อจะได้
สร้างบรรทัดฐานในการวินิจฉัยคดีการตัดแปลงงานวรรณกรรมต่อไป

บทที่ 3

การให้ความคุ้มครองแก่นงานวรรณกรรมและแนวทางในการวินิจฉัยการตัดแปลง งานวรรณกรรมของศาลในประเทศสหรัฐอเมริกา

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงกฎหมายที่ใช้ในการคุ้มครองลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกาและแนวทางการวินิจฉัยคดีเกี่ยวกับการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเมื่อมีการกล่าวถึงการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ในประเทศสหรัฐอเมริกาก็ต้องกล่าวถึง (Copyright Act of 1976) เนื่องจากรายละเอียดของการให้ความคุ้มครอง การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ การละเมิดลิขสิทธิ์ ข้อยกเว้นในการละเมิดลิขสิทธิ์ถูกบัญญัติไว้ใน (Copyright Act of 1976) โดยบทบัญญัติที่เป็นพื้นฐานในการให้ความคุ้มครองแก่นงานอันมีลิขสิทธิ์ก็คือ รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา โดยบทบัญญัติในมาตรา 8 ของ the United States Constitution เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่รัฐสภาในการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และศิลปะ¹ และเมื่อเป็นเช่นนี้จึงมีการให้ความคุ้มครองแก่นงานอันมีลิขสิทธิ์เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตาม

3.1 เจือปนของงานที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา

โดย มาตรา 102 Copyright Act of 1976² โดยในบทบัญญัตินี้เป็นการกล่าวถึงรายละเอียดของงานสร้างสรรค์ที่จะได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามกฎหมายว่าจะต้องเป็นงานเช่นไร ซึ่งในมาตรา

¹ Section 8 of the United States Constitution

The Congress shall have power to lay and collect taxes, duties, imposts and excises, to pay the debts and provide for the common defense and general welfare of the United States; but all duties, imposts and excises shall be uniform throughout the United States; To promote the progress of science and useful arts, by securing for limited times to authors and inventors the exclusive right to their respective writings and discoveries.

² Section 102 The Copyright Act matter of copyright: In general

(a) Copyright protection subsists, in accordance with this title, in original works of authorship fixed in any tangible medium of expression, now known or later developed, from which they can be perceived, reproduced, or otherwise communicated, either directly or with the aid of a machine or device. Works of authorship include the following categories:

- (1) literary works;
- (2) musical works, including any accompanying words;
- (3) dramatic works, including any accompanying music;
- (4) pantomimes and choreographic works;

102 แห่ง The Copyright Act of 1976 กำหนดว่า งานที่สร้างสรรค์ขึ้นมาจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายนี้ก็ต่อเมื่องานนั้นเป็นงานที่เกิดขึ้นจากตัวของผู้สร้างสรรค์เองโดยแท้จริง และเมื่อผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์งานขึ้นมาแล้วต้องทำการบันทึกงานเหล่านั้นลงในสื่อหรือสิ่งอื่นที่งานจะสามารถแสดงผ่านสื่อสิ่งนั้นได้แต่การคุ้มครองนั้นไม่ได้ให้ความคุ้มครองไปถึง กรรมวิธี วิธีการ หรือรูปแบบวิธีการคิด เป็นต้น

โดยภายในมาตรา 102 แห่ง The Copyright Act of 1976 นั้นได้ใช้คำว่า (Originality) โดยความหมายของคำนี้นับว่าเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อนมากจนกระทั่งศาลสูงแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาต้องมีการตีความเอาไว่ว่า (Originality) นั้นหมายถึง ผู้สร้างสรรค์จะต้องสร้างสรรค์งานนั้นขึ้นมาด้วยตนเองโดยปราศจากการลอกเลียน (Independent creation) ซึ่งการปราศจากการลอกเลียนในที่นี้ศาลได้อธิบายไว้ว่า ไม่ต้องถึงขนาดเป็นงานที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน และไม่จำเป็นต้องเกิดจากความสามารถหรือความชำนาญพิเศษ³ ยกตัวอย่างเช่น หากงานของนาย a. มีความเหมือนหรือคล้ายกันกับงานของนาย b. โดยงานนั้นเป็นงานที่เกิดมาจากความคิดริเริ่มจากสถานที่เดียวกัน หรือจากวัตถุสิ่งเดียวกัน แล้วงานที่สร้างสรรค์ออกมาย่อมมีความเหมือนหรือคล้ายกัน เช่น นาย a. ได้ไปถ่ายรูปรูปน้ำตกที่จังหวัดสระบุรี และได้นำรูปไปให้นาย b. ดูนาย b. จึงเกิดความคิดที่จะอยากไปถ่ายรูปแบบนาย b. จึงเดินทางไปถ่ายรูปที่จังหวัดสระบุรี และได้ไปถ่ายในมุมเดียวกันกับนาย a. เช่นนี้งานที่สร้างสรรค์ขึ้นมา นั้นย่อมมีความเหมือนกันหรือคล้ายกัน แต่เป็นความเหมือนหรือคล้ายกันอย่างอิสระ ไม่ได้เกิดจากการคัดลอกกันแต่อย่างใด ต่อมาในส่วนของงานสร้างสรรค์ที่ผู้สร้างสรรค์จะได้รับความคุ้มครองต้องมีการบันทึกลงในสื่อชนิดใดชนิดหนึ่งเรียกหลักนี้ว่า “Fixation” โดยศาลได้อธิบายไว้ว่า จะต้องเป็นการบันทึกลงในสื่อที่เป็นรูปธรรมกล่าวคือต้องเป็นการบันทึกลงในสื่อประเภท วิดีโอ กระดาษ หรือสิ่งที่สามารถบันทึกเสียงหรือภาพลงไปได้ โดยนอกจากจะเป็นงานที่ต้องมีลักษณะตามข้างต้นแล้วงานนั้นต้องเป็นงานประเภทต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 102 อีกด้วย

(5) pictorial, graphic, and sculptural works;

(6) motion pictures and other audiovisual works;

(7) sound recordings; and

(8) architectural works.

(b) In no case does copyright protection for an original work of authorship extend to any idea, procedure, process, system, method of operation, concept, principle, or discovery, regardless of the form in which it is described, explained, illustrated, or embodied in such work.

³ สุรพล คงลาภ, การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในสหรัฐอเมริกา [Online], 14 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา <http://elib.coj.go.th/Article/intellectual4.pdf>.

3.2 ประเภทของงานที่กฎหมายลิขสิทธิ์สหรัฐอเมริกาให้ความคุ้มครองนั้น ได้แก่

- 1) งานวรรณกรรม
- 2) งานดนตรีกรรม
- 3) งานละครรวมทั้งเพลงประกอบใด
- 4) ละครใบ้และงานออกแบบท่าเต้น
- 5) ภาพกราฟิกและงานประติมากรรม
- 6) ภาพเคลื่อนไหวและงานภาพและเสียงที่อื่น
- 7) การบันทึกเสียง
- 8) งานสถาปัตยกรรม

ซึ่งหากงานที่สร้างสรรค์ขึ้นเป็นงานประเภทใดประเภทหนึ่งดังที่ระบุไว้ก็จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกาทันทีโดยไม่ต้องมีการจดทะเบียนแต่อย่างไรแต่เหตุผลที่จำเป็นจะต้องมีขึ้นนั้นก็เพราะเหตุผลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) การจดทะเบียนลิขสิทธิ์มีขึ้นเพื่อจัดทำเป็นทะเบียนของสาธารณะ เพื่อใช้ในการอ้างอิงลิขสิทธิ์

2) มีขึ้นเนื่องจากความจำเป็นต่อการดำเนินคดีในทางศาลเนื่องจาก The Copyright Act of 1976 มาตรา 411 บัญญัติว่า ในการฟ้องคดีเกี่ยวกับลิขสิทธิ์จะกระทำมิได้หากงานอันมีลิขสิทธิ์นั้นไม่ได้ทำการจดทะเบียน⁴

⁴ Section 411 The Copyright Act - Registration and civil infringement actions

(a) Except for an action brought for a violation of the rights of the author under section 106A(a), and subject to the provisions of subsection (b), [1] no civil action for infringement of the copyright in any United States work shall be instituted until preregistration or registration of the copyright claim has been made in accordance with this title. In any case, however, where the deposit, application, and fee required for registration have been delivered to the Copyright Office in proper form and registration has been refused, the applicant is entitled to institute a civil action for infringement if notice thereof, with a copy of the complaint, is served on the Register of Copyrights. The Register may, at his or her option, become a party to the action with respect to the issue of registrability of the copyright claim by entering an appearance within sixty days after such service, but the Register's failure to become a party shall not deprive the court of jurisdiction to determine that issue.

(b)

(1) A certificate of registration satisfies the requirements of this section and section 412, regardless of whether the certificate contains any inaccurate information, unless—

3) หากงานอันมีลิขสิทธิ์ได้ทำการจดทะเบียนก่อนหรือภายใน 5 ปี นับตั้งแต่วันที่โฆษณาศาลจะถือว่าการจดทะเบียนนั้นเป็นหลักฐานเบื้องต้นในการพิสูจน์ถึงความสมบูรณ์ของสิทธิในความเป็นเจ้าของ

4) และเมื่อมีการฟ้องร้องเป็นคดีความขึ้นเจ้าของลิขสิทธิ์สามารถรับค่าเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้และสามารถรับค่าธรรมเนียมทนายความได้หากไม่ได้จดทะเบียนเจ้าของลิขสิทธิ์ก็จะได้รับแต่ค่าเสียหายที่แท้จริงและผลกำไรที่จะได้จากงาน เท่านั้น

5) หากงานอันมีลิขสิทธิ์ได้จดทะเบียนลิขสิทธิ์ไว้ ผู้ที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์สามารถขอให้ศาลกาณ์ห้ามการนำเข้าซึ่งสินค้าจากต่างประเทศที่เป็นสินค้าที่ละเมิดลิขสิทธิ์ของตนได้และนอกจากสิทธิที่จะได้จากการจดทะเบียนลิขสิทธิ์ กฎหมายก็ยังได้ให้ความคุ้มครองแก่ผู้ที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์โดยผลของกฎหมายดังที่ได้บัญญัติไว้มาตรา 106 แห่ง The Copyright Act of 1976 ว่างานสร้างสรรค์อันมีลิขสิทธิ์นั้นผู้สร้างสรรค์มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ ต่องานอันมีลิขสิทธิ์ของตนได้ดังต่อไปนี้⁵

- 1) ทำซ้ำโดยการสำเนา
 - 2) จัดเตรียมงานสืบเนื่องจากงานอันมีลิขสิทธิ์อื่น ๆ
 - 3) เผยแพร่สำเนางานอันมีลิขสิทธิ์ต่อสาธารณชนโดยการจำหน่าย เช่า ยืม หรือโอนสิทธิความเป็นเจ้าของ
 - 4) แสดงงานในสถานที่สาธารณะ ในงาน ประเพณีวัฒนธรรม ดนตรีกรรม นาฏกรรม ภาพยนตร์ การแสดงด้วยวิธีการใด ๆ
- คำว่า ทำซ้ำ ตามมาตรา 101⁶ คือ การกระทำต่อสื่ออย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่ใช่สื่อที่ใช้บันทึกเสียงที่สามารถทำขึ้นโดยวิธีการต่าง ๆ ที่เป็นที่ยุ้จักกันอย่างแพร่หลาย หรือวิธีการอื่นใดที่ได้มีการพัฒนาขึ้น

(A) the inaccurate information was included on the application for copyright registration with knowledge that it was inaccurate; and

(B) the inaccuracy of the information, if known, would have caused the Register of Copyrights to refuse registration.

⁵ Section 106 The Copyright Act 1976 A. Rights of certain authors to attribution and integrity

(a) Rights of Attribution and Integrity. Subject to section 107 and independent of the exclusive rights provided in section 106, the author of a work of visual art.

⁶ Section 101 The Copyright Act 1976

“Copies” are material objects, other than phonorecords, in which a work is fixed by any method now known or later developed, and from which the work can be perceived, reproduced, or

มาภายหลังเพื่อให้งานนั้นเป็นที่สามารถเข้าใจได้ หรือสามารถถ่ายทอดได้โดยตรงหรืออาศัยเครื่องมือ อุปกรณ์อื่น ๆ

3.3 การใช้งานอันมีลิขสิทธิ์อย่างเป็นธรรม

โดยสิทธิต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ตาม The Copyright Act of 1976 มาตรา 106 เป็นสิทธิที่กฎหมายลิขสิทธิ์ของสหรัฐอเมริกาได้มอบให้แก่ผู้ที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์เพื่อเป็นการตอบแทนจากการที่ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างผลงานออกมาเพื่อสังคม แต่เพื่อป้องกันซึ่งการผูกขาดจากการใช้สิทธิตาม

The Copyright Act of 1976 มาตรา 106 กฎหมายจึงสร้างข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์จากกรณีการใช้งานอันมีลิขสิทธิ์เพื่อการศึกษา การแสดงความคิดเห็น การรายงานข่าว การวิพากษ์วิจารณ์ การค้นคว้าวิจัย แต่การใช้งานเพื่อสิ่งต่าง ๆ ดังที่กล่าวมานั้นจะต้องเป็นการใช้ที่มีวัตถุประสงค์โดยสุจริต ซึ่งรายละเอียดของการใช้งานที่เป็นข้อยกเว้นอยู่ในบทบัญญัติของมาตรา 107 แห่ง The Copyright Act of 1976 ดังนี้

1) การนำงานอันมีลิขสิทธิ์ไปใช้เพื่อการแสดงความคิดเห็น การรายงานข่าว การวิพากษ์วิจารณ์ การค้นคว้าวิจัย จะต้องไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร หมายความว่า หากผู้ใช้นำไปใช้ในการเรียนการสอน การเรียนการสอนต้องไม่เป็นไปเพื่อได้ผลกำไร

2) นอกจากจะไม่เป็นการทำไปเพื่อแสวงหากำไรแล้ว ต้องพิจารณาถึงผลกระทบด้วยว่าเมื่อนำเอางานนั้นไปใช้แล้วจะส่งผลกระทบต่องานต้นฉบับและมีผลกระทบต่อเจ้าของลิขสิทธิ์หรือไม่ กล่าวคือ กรณีที่เจ้าของลิขสิทธิ์ไม่ต้องการนำงานของตนออกแสดงต่อสาธารณชน หรือหากนำงานนั้นออกแสดงแล้วผู้อื่นสามารถที่จะนำงานชิ้นนั้นไปใช้ได้ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นย่อมไม่สามารถจะอ้างได้ว่าตนใช้ไปโดยสุจริตจากกรณีที่ผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ยังไม่ประสงค์ที่จะนำเอางานออกแสดง แต่ถูกผู้อื่นนำออกแสดงหรือเผยแพร่ก่อนศาลสูงของประเทศสหรัฐอเมริกาเคยตัดสินไว้ในคดี Harper & Row, Publishers, Inc. v. Nation Enterprises⁷ ว่า นิตยสารชื่อว่า THE NATION นำบันทึกของอดีตประธานาธิบดีฟอร์ด ออกมาตีพิมพ์ก่อนที่หนังสือชุดชื่อว่า FORD จะออกวางจำหน่ายและการนำออกมาใช้นั้นเป็นการนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ศาลวินิจฉัยไว้ว่า การนำเอาข้อความบางส่วนส่งผลกระทบต่องานต้นฉบับ เนื่องจากผู้ที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ยังไม่ต้องการเผยแพร่ต่อสาธารณชน

otherwise communicated, either directly or with the aid of a machine or device. The term “copies” includes the material object, other than a phonorecord, in which the work is first fixed.

⁷ Harper & Row v. Nation Enterprises, 471 U.S. 539 (1985).

3) พิเคราะห์จากปริมาณของการนำไปใช้ว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด และพิเคราะห์ถึงสาระสำคัญของงานประกอบด้วยว่าผู้ที่นำไปใช้โดยอ้างว่าเป็นการใช้งานลิขสิทธิ์โดยสุจริตนั้นนำงานอันมีลิขสิทธิ์ไปใช้เกินสมควรหรือไม่หากนำไปใช้ในปริมาณที่น้อย แต่ถ้าเป็นส่วนที่เป็นสาระสำคัญแล้วถึงจะมีปริมาณน้อยก็ไม่สามารถกล่าวอ้างข้อยกเว้นได้ โดยคดี Harper & Row, Publishers, Inc. v. Nation Enterprises ซึ่งศาลพิจารณาว่า การที่นิตยสาร THE NATION นำเนื้อหาที่มีอยู่ในหนังสือชุดที่ชื่อว่า FORD จากจำนวนคำที่มีอยู่ในหนังสือจำนวน 2,250 คำ นิตยสารนำเนื้อหาที่มีอยู่ในหนังสือมาใช้จำนวน 300-400 คำ ซึ่งศาลพิจารณาว่าเนื้อหาที่นิตยสาร THE NATION นำมาใช้จำนวน 300-400 คำนั้นเป็นเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญของหนังสือ FORD จึงไม่สามารถกล่าวอ้างว่าตนใช้งานไปตามหลัก การใช้งานอย่างเป็นธรรมได้⁸

4) กรณีการนำเอางานอันมีลิขสิทธิ์ไปใช้เพื่อแสดงความคิดเห็น การรายงานข่าว การวิพากษ์วิจารณ์ การค้นคว้าวิจัยนั้น จะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ในทางการค้าของเจ้าของลิขสิทธิ์ ซึ่งหากการนำเอางานอันมีลิขสิทธิ์ไปใช้แล้วแต่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของผู้ที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ถึงแม้จะเป็นการใช้เพื่อการต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาก็ไม่สามารถกล่าวอ้างได้ซึ่งในคดีของ Harper & Row, Publishers, Inc. v. Nation Enterprises ศาลสูงของประเทศสหรัฐอเมริกา พิจารณาว่าการที่นิตยสาร THE NATION นำมาใช้จำนวน 300-400 นั้น เป็นการก่อให้เกิดการแข่งขันทางการตลาดขึ้น จึงเป็นสาเหตุทำให้ความต้องการของประชาชนที่มีต่อหนังสือนั้นลดน้อยลง ดังนั้นการที่นิตยสาร THE NATION นำมาใช้จำนวน 300-400 นั้น ไปตีพิมพ์ในนิตยสารก็เท่ากับเป็นการสร้างผลกระทบต่อผลประโยชน์ของเจ้าของลิขสิทธิ์ไม่สามารถกล่าวอ้างหลักการใช้งานอย่างเป็นธรรมได้⁹

ในกรณีของ Harper & Row, Publishers, Inc. v. Nation Enterprises พบว่าการนิตยสาร THE NATION ได้นำเนื้อหาที่มีในหนังสือชุดที่ชื่อว่า FORD มาใช้นั้นหากพิจารณาถึงปริมาณที่นำมาใช้หรือ พิจารณาจากผลกระทบที่จะส่งผลต่อสิทธิของเจ้าของซึ่งก็คือการแข่งขันทางการค้าตามกรณีนี้ นิตยสาร THE NATION ก็ไม่สามารถที่จะกล่าวอ้างว่าตนใช้สิทธิอย่างเป็นธรรมได้ ซึ่งผู้เขียนมีความเห็นด้วยกับคำพิพากษาของศาลสูงประเทศสหรัฐอเมริกา

⁸ Ibid.

⁹ Ibid.

3.4 กระบวนการในการขอจดทะเบียนงานอันมีลิขสิทธิ์

เจ้าของลิขสิทธิ์จะต้องทำแบบฟอร์มเพื่อใช้ในการขอจดทะเบียนลิขสิทธิ์และจัดส่งแบบฟอร์มมายังสำนักลิขสิทธิ์ ห้องสมุดรัฐสภาโดยมีค่าธรรมเนียมต่อ 1 แบบฟอร์มเท่ากับ 30 ดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ยังต้องแบ่งงานออกเป็นสองกรณีคือ กรณีที่ 1 เป็นงานที่ยังไม่ได้มีการโฆษณา หรือ มีการโฆษณาแล้วแต่เป็นการโฆษณานอกประเทศสหรัฐอเมริกา จะต้องใช้สำเนาหรือไมโครฟิล์ม จำนวน 1 ชุด แต่ถ้าหากงานนั้นโฆษณาในประเทศสหรัฐอเมริกา หลังวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1978 เป็นต้นไปก็จะใช้สำเนา หรือไมโครฟิล์มฉบับสมบูรณ์จำนวน 2 ชุด โดยแบบฟอร์มคำขอจดทะเบียน สำเนาของงานที่ขอจดทะเบียน และค่าธรรมเนียมในการขอจดทะเบียนจะต้องอยู่ภายในซองเดียวกัน

ในบางกรณี อาจจะมีเงื่อนไขพิเศษคือ งานภาพยนตร์ จะต้องส่งคำอธิบายเนื้อหาของภาพยนตร์ด้วย นอกจากการส่งสำเนางานฉบับสมบูรณ์

กรณีของงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ต้องจัดส่งสำเนา Source Code ใน 25 หน้าแรก และ 25 หน้าหลังของแกรมนั้น ๆ เพิ่มเติมมาด้วยแต่ถ้างานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ใดมีจำนวนหน้า Source Code รวมกันแล้วมีจำนวนหน้าน้อยกว่า 25 หน้า เจ้าของลิขสิทธิ์จะต้องส่งสำเนา Source code ของโปรแกรมทั้งหมด

โดยกระบวนการจดทะเบียนงานอันมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นจะเสร็จสิ้นสมบูรณ์และมีผลในการคุ้มครองตั้งแต่วันที่สำนักลิขสิทธิ์ ได้รับเอกสาร และได้รับชำระค่าธรรมเนียมครบถ้วน¹⁰

3.5 อายุในการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามกฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกา

ในกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการกำหนดเรื่องระยะเวลาในการให้ความคุ้มครองแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ไว้ใน The Copyright Act of 1976 มาตรา 302 ว่าผลงานสร้างสรรค์ที่มีขึ้นในวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1978 หรืองานสร้างสรรค์ที่มีขึ้นหลังจากวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1978 จะได้รับความคุ้มครองตลอดชีวิตของผู้สร้างสรรค์ และคุ้มครองต่อไปอีก 70 ปี หลังจากผู้สร้างสรรค์ถึงแก่ความตาย

ในกรณีที่ผู้สร้างสรรค์ร่วมกันหลายคนกฎหมายกำหนดให้การคุ้มครองนั้นมีอยู่ตลอดชีวิตของผู้สร้างสรรค์แต่ระยะเวลา 70 ปี นั้นให้เริ่มนับจากวันที่ผู้สร้างสรรค์คนสุดท้ายถึงแก่ความตายจึงเริ่มนับ

หรือในกรณีที่ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้นามแฝง หรืองานชิ้นใดไม่ปรากฏชื่อของผู้สร้างสรรค์ ยกเว้นกรณีผู้สร้างสรรค์ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับทางสำนักงานลิขสิทธิ์ อายุการคุ้มครองให้เริ่มนับวันที่เริ่มมีการโฆษณาครั้งแรก และให้อายุการคุ้มครองเป็นเวลา 95 ปี หรือกรณีที่ไม่ได้มีการโฆษณาให้นับตั้งแต่วันที่

¹⁰ สุรพล คงลาภ, การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในสหรัฐอเมริกา [Online], 14 กุมภาพันธ์ 2557.

สร้างสรรค์ 120 ปี แต่หากรู้ว่าสร้างสรรค์ตั้งแต่วันใดและ ได้โฆษณาครั้งแรกเมื่อไรให้นับจาก
ระยะเวลาที่สั้นกว่าซึ่งนั่นก็คือ 95 ปี นับแต่วันสร้างสรรค์¹¹

3.6 การละเมิดลิขสิทธิ์ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศสหรัฐอเมริกา

สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาการกระทำความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์นั้นถือว่าเป็นความผิด
อาญาอุกฉกรรจ์ ซึ่งมีการกำหนดโทษที่สูงโดยประเทศสหรัฐได้บัญญัติการกระทำที่เป็นความผิดไว้ใน
The Copyright Act of 1976 มาตรา 302 โดยมีลักษณะที่จัดว่าเป็นการกระทำความผิดดังต่อไปนี้

- 1) งานลิขสิทธิ์ถูกกระทำละเมิด
- 2) งานลิขสิทธิ์ถูกกระทำละเมิดโดยการทำซ้ำ หรือโดยการแจกจ่ายงานอันมีลิขสิทธิ์
- 3) ผู้ที่กระทำละเมิดลิขสิทธิ์มีเจตนาที่จะละเมิด
- 4) การละเมิดลิขสิทธิ์นั้นเป็นการกระทำละเมิดที่มีจำนวนในการละเมิดเกินกว่า 10 ชิ้นขึ้นไป
และมีราคาขายรวมกันเกินกว่า 2,500 ดอลลาร์สหรัฐ

โดยผู้กระทำความผิดจะต้องระวางโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ใน The Copyright Act of
1976 มาตรา 506 และต้องรับโทษตาม The Copyright Act of 1976 section 2391 ซึ่งสามารถ
อธิบายได้ดังต่อไปนี้

- ข้อ a. ผู้ใดที่ฝ่าฝืนมาตรา 506 ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ b. ข้อ c. และข้อ d.
ข้อ b. ผู้ที่ทำความผิดตามมาตรา 506(a) (1) (A)

¹¹ Section 302 The Copyright Act- Duration of copyright: Works created on or after
January 1, 1978

(a) In General. — Copyright in a work created on or after January 1, 1978, subsists from its
creation and, except as provided by the following subsections, endures for a term consisting of
the life of the author and 70 years after the author's death.

(b) Joint Works. — In the case of a joint work prepared by two or more authors who did not work
for hire, the copyright endures for a term consisting of the life of the last surviving author and 70
years after such last surviving author's death.

(e) Presumption as to Author's Death. — After a period of 95 years from the year of first
publication of a work, or a period of 120 years from the year of its creation, whichever expires
first, any person who obtains from the Copyright Office a certified report that the records
provided by subsection (d) disclose nothing to indicate that the author of the work is living, or
died less than 70 years before, is entitled to the benefit of a presumption that the author has
been dead for at least 70 years. Reliance in good faith upon this presumption shall be a
complete defense to any action for infringement under this title.

1) จะต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับหากความผิดนั้นกระทำขึ้นจากการทำซ้ำด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในช่วงเวลา 180 วัน อย่างน้อยจำนวน 10 สำเนา ที่มีมูลค่าเกินกว่า 2,500 ดอลลาร์สหรัฐ

2) หากกระทำความผิดซ้ำเป็นครั้งที่สองตามข้อ a ให้จำคุกไม่เกิน 10 ปีหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ c. ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 506 (a) (1) (B)

1) ต้องจำคุกไม่เกิน 3 ปีหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ หากเป็นการทำซ้ำงานที่มีจำนวนเกินกว่า 10 ชิ้น หรือมีมูลค่าเกินกว่า 2,500 ดอลลาร์สหรัฐ

2) ถ้าผู้กระทำความผิดตามข้อ c (1) เป็นการกระทำความผิดครั้งที่สอง ให้จำคุกไม่เกิน 6 ปี หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

3) จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือ ปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ หากการทำซ้ำหรือแจกจ่ายสำเนานั้นกระทำไม่เพียง 1 สำเนา หรือมีมูลค่าต่ำกว่า 1,000 ดอลลาร์สหรัฐ

ข้อ d. ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 506 (a) (1) (C)

1) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี

2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ หากเป็นการกระทำเพื่อการค้า หรือเพื่อผลประโยชน์ทางการเงิน

3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 ปี หรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับถ้าเป็นความผิดครั้งที่สองและเป็นความผิดอาญาหรือถ้าเป็นความผิดตาม (a)

4) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าเป็นการกระทำความผิดครั้งที่สอง หรือตาม (2)

และหากนำอัตราโทษจำคุกตาม The Copyright Act of 1976 มาตรา 2391 มาพิจารณารวมกับโทษตาม The Copyright Act of 1976 มาตรา 506 จะเห็นว่าเป็นอัตราโทษที่สูงมากเนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาถือว่าความผิดเกี่ยวคดีละเมิดลิขสิทธิ์นั้นเป็นความผิดที่ร้ายแรงจึงต้องการลงโทษผู้ที่ละเมิดลิขสิทธิ์ให้สมกับความผิดที่ได้กระทำขึ้น

3.7 แนวทางในการวินิจฉัยคดีอันเกี่ยวกับการดัดแปลงงานวรรณกรรมอันมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของสหรัฐอเมริกา

จากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงกฎหมายลิขสิทธิ์ของสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ ลักษณะของงานที่ได้รับคุ้มครอง ข้อยกเว้นในการละเมิดลิขสิทธิ์ ตลอดจนอัตราโทษที่บัญญัติไว้นั้นทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงวิธีการในการวินิจฉัยคดีของศาลในประเทศสหรัฐอเมริกาอันเกี่ยวกับคดีที่มีการดัดแปลงงานวรรณกรรมว่าศาลของประเทศสหรัฐอเมริกา

นั่นจะมีวิธีการหรือแนวทางเช่นไรหากจะต้องพิจารณาว่างานวรรณกรรมใดเป็นงานดัดแปลงและงานวรรณกรรมใดไม่ใช่งานดัดแปลงซึ่งหากฟังแล้วประชาชนทั่ว ๆ ไปก็คงจะเข้าใจว่าเป็นเรื่องที่ยากเพราะถ้าหากอ่านแล้วคิดว่างานวรรณกรรมใดเหมือนหรือคล้ายกับงานวรรณกรรมอื่นแล้วก็ตัดสินว่างานวรรณกรรมชิ้นนั้นเป็นงานดัดแปลงมาจากงานต้นฉบับ

แต่ในความเป็นจริงแล้วบางครั้งผู้เขียนงานวรรณกรรมบางท่านก็ไม่ได้มีเจตนาที่จะลอกเลียนหรือดัดแปลงงานของตนจากงานอื่นแต่อย่างไร แต่ด้วยเนื้อหาหรือข้อเท็จจริงบางเรื่องเป็นเหตุการณ์ที่สามารถพบได้โดยทั่วไปเช่น การกินข้าว การเดิน หรือแม้กระทั่งเรื่องเพศของตัวละครในเรื่องที่พระเอกจะต้องเป็นเพศชายและนางเอกของเรื่องต้องเป็นเพศหญิงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นข้อเท็จจริงที่สามารถพบได้โดยทั่วไป ซึ่งก็จะมีคำถามต่อไปว่าหากเป็นเช่นนั้นจะสามารถตัดข้อเท็จจริงทั่วไปเหล่านี้จากการพิจารณาได้หรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นในเรื่องนี้ว่าการที่งานวรรณกรรมหนึ่งงานนั้นจะสำเร็จขึ้นได้ก็ด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ มากมายไม่ว่าจะเป็น เนื้อหาของเรื่องราว ตัวละครเอกภายในเนื้อเรื่อง ตัวละครประกอบ ลำดับการนำเสนอเหตุการณ์ต่าง ๆ ภายในเรื่อง โดยสิ่งเหล่านี้ประกอบกันขึ้นจึงได้เป็นงานวรรณกรรมที่สมบูรณ์และด้วยเหตุผลหรือปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่ผลงานเหล่านี้ล้วนแต่สร้างผลประโยชน์ทางการเงินได้อย่างมากมายจึงได้รับความสนใจจากกลุ่มบุคคลที่ต้องจะได้ผลประโยชน์ทางการเงินหรือชื่อเสียงจากงานของผู้อื่นโดยที่ตนเองไม่ได้ใช้ความสามารถดังนั้นจึงเป็นการยากต่อผู้ที่เป็นศาลในการวินิจฉัยว่างานใดจะเป็นงานที่ผู้หนึ่งสร้างสรรค์ขึ้นมาเองโดยไม่ได้ดัดแปลงมาจากงานของผู้อื่นโดยในส่วนของนี้ผู้วิจัยจะนำเอาคดีที่เกิดขึ้นจริงของศาลประเทศสหรัฐอเมริกามาทำการศึกษาเพื่อหาวิธีการและเหตุผลที่ศาลนำมาใช้กับคดีที่มีการดัดแปลงงานวรรณกรรม

3.7.1 คดี NICHOLS v. UNIVERSAL PICTURES CORPORATION et al.¹²

Anne Nichols (แอนน์นิโคลส์) ผู้เขียนหนังสือที่มีชื่อว่า “Abie's Irish Rose” ได้เป็นโจทก์ฟ้อง Universal Pictures Corporation (ยูนิเวอร์แซลพิกเจอร์คอร์ปอเรชัน) ว่า บทละครเรื่อง “The Cohens and The Kellys” (โคเฮนส์และเคลลิส) ของ Universal Pictures Corporation (ยูนิเวอร์แซลพิกเจอร์คอร์ปอเรชัน) นั้นได้ทำการดัดแปลงมาจากหนังสือเรื่อง “Abie's Irish Rose” ของโจทก์

โดยเนื้อหาภายในบทละครนั้นเป็นการเขียนถึงเรื่องราวของครอบครัวชาวยิวที่อาศัยอยู่อย่างมั่งคั่งในนิวยอร์ก มีพ่อซึ่งเป็นพ่อม่ายทำธุรกิจเป็นพ่อค้า และมีลูกชายเพียงคนเดียวที่คอยช่วยเหลือในกิจการนั้น และเด็กชายนั้นก็ได้สานสัมพันธ์กับหญิงสาวคนหนึ่งซึ่งพ่อของเด็กชายนั้นไม่ชอบคนที่ไม่ได้เป็นคนชาวยิวเป็นอย่างมาก และถูกครอบงำด้วยความคิดว่าลูกสะใภ้ของตนนั้นจะต้องเป็นชาวยิว

¹² NICHOLS v. UNIVERSAL PICTURES CORPORATION et al.45 F.2d 119 (2d Cir. 1930).

เท่านั้น เมื่อบทละครเริ่มขึ้น ลูกชายที่กำลังสานสัมพันธ์กับหญิงสาวชาวไอริชที่นับถือคาทอลิกโดยทั้งสองได้แอบทำการสมรสกันอย่างลับ ๆ ต่อหน้าพระโปรเตสแตนต์และมีความกังวลในเรื่องการบรรเทาความโกรธของพ่อของเขา โดยใช้วิธีการแสดงให้เห็นถึงความน่าประทับใจในตัวของหญิงสาวชาวไอริช และได้ปิดบังความเชื่อและเชื้อชาติของเธอเพื่อทำการนี้ให้สำเร็จ เขาแนะนำเธอให้พ่อของเขารู้จักที่บ้านของเขา โดยแนะนำว่าเธอนั้นเป็นชาวยิวและแสดงให้เห็นว่าเขานั้นมีความสนใจในตัวเธอ แม้ว่า จะปิดบังเรื่องการสมรสโดยหญิงสาวค่อนข้างไม่เต็มใจที่จะร่วมด้วยในแผนการพ่อของเด็กชายหลงเชื่อตามแผนการและหลงใหลในตัวของหญิงสาว รวมถึงตัดสินใจว่าเด็กชายและหญิงสาวจะต้องสมรสกัน และทักท้วงเอาไว้ว่าทั้งคู่จะต้องสมรสกันอย่างแน่นอน หากเขาตัดสินใจเช่นนั้นพ่อของเด็กชายได้เชิญพระในศาสนาคริสต์และจัดเตรียมงานสมรสตามพิธีกรรมของชาวยิว

พ่อของหญิงสาวซึ่งเป็นพ่อม่ายเช่นเดียวกันนั้นได้อาศัยอยู่ในแคลิฟอร์เนีย เขาเป็นผู้ที่มีศรัทธาอย่างแรงกล้าในศาสนาของตนเช่นเดียวกับความเกลียดชังในชาวยิว เขาได้ถูกเรียกตัวไปยังนิวยอร์กโดยคาดหวังว่าลูกสาวของเขานั้นกำลังจะแต่งงานกับชาวไอริชซึ่งนับถือคาทอลิก เมื่อเขาไปถึงบ้านพร้อมกับพระในศาสนาคริสต์ในขณะที่กำลังเฉลิมฉลองพิธีสมรส แต่ก็สายเกินไปที่จะระงับพิธีสมรสนั้น พ่อของทั้งสองฝ่ายไม่พอใจเป็นอย่างมากกับการที่ลูกของตนสมรสกับคนนอกศาสนา ซึ่งเป็นสิ่งแปลกประหลาดและไม่เหมาะสม พระในศาสนาคริสต์และพระในศาสนาคริสต์ได้ผูกมิตรและแลกเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับศาสนากัน พร้อมเห็นตรงกันว่าคู่สมรสนั้นเป็นคู่สมรสที่ดี พระในศาสนาคริสต์เฉลิมฉลองการสมรสเป็นครั้งที่สามโดยไม่สนใจคำคัดค้านในขณะที่พ่อของหญิงสาวได้ถูกล่อลวงให้ออกไป บทที่สองของละครจบลงด้วยการที่พ่อของทั้งสองฝ่ายที่ยังคงโกรธอยู่นั้นหาทางที่จะยกเลิกการสมรสของทั้งสอง

บทสุดท้ายของละครนั้นเป็นเหตุการณ์ในอีกหนึ่งปีต่อมาว่า ทั้งสองถูกทอดทิ้งให้ดำรงชีวิตด้วยตนเองและทั้งสองก็ได้มีลูกแฝดชายและหญิง แต่พ่อของทั้งสองฝ่ายนั้นไม่ทราบอะไรไปมากกว่าเด็กทั้งสองได้เกิดมาแล้วในคริสต์มาสแต่ละปีด้วยความปรารถนาที่จะเห็นหน้าหลานของตน พ่อของทั้งสองฝ่ายเดินทางแยกกันไปยังบ้านของหลานเพื่อพบหน้าพร้อมกับของขวัญชิ้นหนึ่งเพื่อเด็กชายและอีกชิ้นหนึ่งเพื่อเด็กหญิง พ่อของทั้งสองก็เริ่มที่จะประนีประนอมเมื่อได้รู้ความจริง และเด็กแฝดทั้งสองคนนั้นจะต้องจดจำชื่อของปู่และตาของตน บทสรุปของเรื่องจบด้วยการที่พ่อของทั้งสองฝ่ายนั้นต่างยอมที่จะปรับความเข้าใจกันในเรื่องของศาสนา

ส่วน บทละครเรื่อง “The Cohens and The Kellys” (โคเฮนส์และเคลลีส์) ของ Universal Pictures Corporation (ยูนิเวอร์แซลพิกเจอร์คอร์ปอเรชัน) หรือจำเลยในคดีนั้น เป็นการนำเสนอเรื่องราวของครอบครัวสองครอบครัวที่เป็นชาวยิวและชาวไอริช ทั้งสองครอบครัวอาศัยอยู่ใกล้เคียงกันในชุมชนของกลุ่มคนยากจนในนิวยอร์กและเป็นศัตรูกันมาโดยตลอด ภรรยาของทั้งสองครอบครัวนั้นยังมีชีวิตอยู่และมีความเกลียดชังกัน เช่นเดียวกับลูกชายคนเล็กของทั้งสองครอบครัว

แม้กระทั่งสุนัข ครอบครัวชาวยิวนั้นมีลูกสาว ครอบครัวชาวไอริชมีลูกชาย พ่อชาวยิวทำธุรกิจเกี่ยวกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ในขณะที่พ่อฝ่ายชายที่เป็นชาวไอริชนั้นมีอาชีพเป็นตำรวจ เด็กชายและเด็กหญิงทั้งสองมีความรักต่อกันและได้สมรสกันอย่างลับ ๆ โดยเมื่อบทธละครเริ่มขึ้น ครอบครัวหญิงสาวชาวยิวกำลังตกอยู่ในสถานะทางการเงินที่ย่ำแย่ และได้รับทราบจากนายความว่า พ่อหญิงสาวชาวยิวเป็นทายาทของน้ำของแม่ซึ่งเสียชีวิตไปจึงได้รับมรดกและได้ย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านหลังใหญ่ที่ตกแต่งอย่างหรูหราซึ่งเขาและครอบครัวของเขานั้นโอ้อวดและหยาบคาย เด็กชายชาวไอริชได้ตามหาเจ้าสาวชาวยิวของเขาอย่างหนักจนเจอแต่ถูกขับไล่จากพ่อที่โกรธเกรี้ยว ครอบครัวชาวยิวข่มเหงเด็กหนุ่มชาวไอริชทางโทรศัพท์หลังจากนั้นพ่อของหญิงสาวชาวยิวเกิดล้มป่วยและต้องเดินทางไปพลอริดาเพื่อพักผ่อน เป็นเวลาก่อนที่ลูกสาวจะได้เปิดเผยเรื่องการแต่งงานของเธอให้กับแม่ของเธอทราบ

เมื่อพ่อชาวยิวกลับมา ก็พบว่าลูกสาวของเขาได้ให้กำเนิดบุตร แรกเริ่มเขาสงสัยว่านายความจะเป็นพ่อของเด็ก แต่ก็ได้ทราบความจริงในขณะนั้นเองที่ครอบครัวชาวไอริชซึ่งถูกห้ามไม่ให้พบหน้าหลานก็ได้เดินทางมายังบ้านของครอบครัวหญิงสาวชาวยิว และพบว่าพ่อชาวยิวได้ตัดสัมพันธ์กับลูกสาวของตนที่ได้ตัดสินใจกลับไปอยู่กับสามีของเธอ เด็กหนุ่มชาวไอริชพาภรรยาของตนและลูกของตนกลับไปยังบ้านอันยากจนของตน นายความผู้ซึ่งมีความหวังที่จะแต่งงานกับลูกสาวของครอบครัวชาวยิวเห็นว่าแผนการของเขาถูกขัดขวางจึงได้บอกกับพ่อของหญิงสาวชาวยิวว่าโชคชะตาของเขานั้นเป็นของเด็กหนุ่มชาวไอริชผู้ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับหญิงซึ่งเสียชีวิตเช่นเดียวกัน นายความเสนอที่จะปกปิดเรื่องนี้หากพ่อของหญิงสาวชาวยิวยอมแบ่งเงินให้ พ่อชาวยิวปฏิเสธและปล่อยให้นายความผู้ตกอยู่ในความสงสัยและเดินฝ่าสายฝนไปยังบ้านของศัตรูของเขาเพื่อสละทรัพย์สิน นายความไปถึงด้วยความคิดว่าไม่เห็นด้วยกับพ่อของหญิงสาวชาวยิวและบอกความจริงกับครอบครัวชาวไอริช จากนั้นจึงหันหลังเตรียมเดินออกไปอย่างน่าสังเวช จากนั้นก็เกิดการประนีประนอมตามมา เด็กหนุ่มชาวไอริชตกลงที่จะแบ่งทรัพย์สินกับพ่อชาวยิวเท่า ๆ กัน พ่อชาวยิวแสดงความสนใจในตัวหลานของเขา แม้ว่าสุดท้ายแล้วเรื่องนี้จะจบลงด้วยแรงจูงใจเล็ก ๆ ในการประนีประนอม บทธละครเรื่องนี้จบลงด้วยการที่พ่อของทั้งสองฝ่ายนั้นยอมรับในโชคชะตาและยอมที่จะประกอบอาชีพร่วมกัน

จากกรณีนี้ผู้เขียนจึงได้ทำการศึกษาถึงแนวทางที่ศาลอุทธรณ์ของประเทศอเมริกานำมาใช้ในการวินิจฉัยถึงการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยมีหลายละเอียดของคำพิพากษาดังต่อไปนี้

เจตนารมณ์ของกฎหมายในการให้ความคุ้มครองแก่ทรัพย์สินทางปัญญาในงานด้านวรรณกรรมนั้น ไม่ว่าจะโดยกฎหมายระบบคอมมอนลอว์หรือรัฐบัญญัติก็ตามการให้ความคุ้มครองแก่งานอันมีลิขสิทธิ์นั้นจะไม่ถูกจำกัดอยู่แต่เฉพาะส่วนที่เป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น เพราะหากเป็นเช่นนั้นแล้ว ผู้ที่ดัดแปลงงานจะสามารถใช้เป็นช่องทางในการเลี่ยงกฎหมายได้โดยการดัดแปลงในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญของงาน ซึ่งศาลกล่าวว่าทฤษฎีนี้ไม่มีอยู่ในกฎหมาย แต่เป็นบรรทัดฐานที่ศาลเคยวินิจฉัย

เอาไว้ในคดี *Fendler v. Morosco*, 253 N.Y. 281, 292, 171 N.E. 56.¹³ ว่าเมื่อการตรวจสอบยึดเอาแต่เพียงตามตัวอักษรแล้วจะพบว่าภาพรวมของงานจะกลายเป็นสิ่งสำคัญในการวินิจฉัยโดยผู้ที่ตัดแปลงงานนั้นอาจใช้วิธีการในการตัดบางส่วนบางตอนของงานในบทละครที่เกี่ยวข้องนั้นออก หรือผู้ที่ตัดแปลงงานวรรณกรรมนั้นอาจใช้วิธีการเปลี่ยนบทสนทนาของตัวละครที่เกี่ยวข้องกับงานต้นฉบับออก ซึ่งในความเป็นจริงผู้ที่ตัดแปลงงานนั้นไม่ได้ตัดแปลงงานโดยการคัดลอกข้อความเพียงบางส่วน แต่เป็นการนำแนวความคิดของงานต้นฉบับทั้งหมดไปเขียนขึ้นมาใหม่ โดยเฉพาะในบทละครที่มีรูปแบบของงานที่หลากหลายมาก และเหตุการณ์ในเรื่องที่นำมาเขียนขึ้นมาใหม่นั้นก็ได้ตัดเหตุการณ์ออกหลายเหตุการณ์ด้วยกัน จึงทำให้การตัดสินคดีของศาลนั้นมีความยากลำบากมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้ที่ตัดแปลงงานวรรณกรรมนั้นอาจใช้กลวิธีในการป้องกันความคิดของเขาซึ่งเป็นการแยกออกจากการแสดงออกทางความคิด โดยศาลได้ยกกรณีคดีของ *Dymow v. Bolton*, 11F.(2d) 690¹⁴ ว่าศาลตัดสินว่าผู้ตัดแปลงงานวรรณกรรมไม่มีความผิดในการตัดแปลงงานวรรณกรรมจากเค้าโครงของเรื่อง ซึ่งขัดกับคำพิพากษาของศาลในคดี *Dam v. Kirk La Shelle Co.*, 175 F. 902,41 L.R.A.(N.S.) 1002,20 Ann.Cas. 1173,¹⁵ และ *Stodart v. Mutual Film Co.*, 249 F. 513,¹⁶ โดยคำพิพากษาในคดีสองคดีนี้เป็นสิ่งที่ใช้เพื่อยืนยันถึงแนวทางในการวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ โดยศาลเห็นว่าจากการวิเคราะห์เนื้อหาของเรื่องนั้นมีความแตกต่างกันอย่างมากไม่อาจเป็นการตัดแปลงได้ โดยรายละเอียดส่วนใหญ่ของงานถูกตัดออกไปและเนื้อหาที่ถูกตัดออกไปนั้นก็ป็นเนื้อหาที่มีพื้นฐานที่ธรรมดาสามารถพบได้ทั่วไปซึ่งไม่มีลิขสิทธิ์ ซึ่งศาลอุทธรณ์มีความเห็นว่า การตัดเนื้อหาออกไปนั้นเป็นเพียงรายละเอียดปลีกย่อยของเค้าโครงของเรื่องซึ่งไม่เพียงพอที่จะตัดสินว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ และศาลที่วินิจฉัยคดีนี้ก็ปราศจากข้อสงสัยถึงความเหมือนกันของเค้าโครงของเรื่องซึ่งพอที่จะตัดสินได้ว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์และศาลก็ไม่จำเป็นที่จะต้องวินิจฉัยที่ความเหมือนกันของตัวละครภายในเรื่องซึ่งความเหมือนกันนั้นศาลมองว่าเป็นลักษณะที่เป็นไปตามเค้าโครงของเรื่อง ศาลกล่าวว่าการที่อัศวินได้รับการยกย่องแต่ครอบครัวของอัศวินนั้นไม่มีความสุข หรือจากการที่ บริกรที่หลงตัวเองแต่ก็กลายเป็นคนรักของเจ้านาย โดยศาลเห็นว่าสิ่งเหล่านี้เป็นแค่เพียง “ความคิด” ในบทละครของเชกสเปียร์ (Shakespeare) ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถผูกขาดได้เช่นเดียวกับ ทฤษฎีสัมพัทธภาพของ

¹³ *Fendler v. Morosco*, 253 N.Y. 281, 292, 171 N.E. 56.

¹⁴ *Dymow v. Bolton*, 11F.(2d).

¹⁵ *Dam v. Kirk La Shelle Co.*, 175 F. 902,41 L.R.A.(N.S.) 1002,20 Ann.Cas. 1173.

¹⁶ *Stodart v. Mutual Film Co.*, 249 F. 513.

ไอส์ไตน์ หรือทฤษฎีกาเนดสปีชีส์ของดาร์วิน¹⁷ โดยเป็นหลักที่ว่า ยิ่งตัวละครถูกปรับแต่งน้อยเท่าไรก็ ยิ่งได้รับการคุ้มครองลิขสิทธิ์น้อยเท่านั้นเป็นผลกระทบที่ผู้เขียนงานวรรณกรรมจะต้องยอมรับและในการพิสูจน์ถึงความเหมือนคล้ายกันของงานต่อหน้าศาล

ศาลพิจารณาในเรื่องเหตุการณ์และตัวละคร มีความเห็นว่าส่วนที่กล่าวมาว่าจำเลยนำมาใช้ทั้งหมดนั้นไม่ถือว่าเป็นการนำมาใช้เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด โดยศาลอุทธรณ์ได้ทำการวิเคราะห์ลงไป ในรายละเอียดของเรื่องว่า งานต้นฉบับเป็นการแสดงถึงความศรัทธาในศาสนาโดยผู้เป็นพ่อยีน กรานว่าจะไม่ให้ลูกของตนสมรสกับคนต่างศาสนาต่างความศรัทธา ส่วนอีกเรื่องไม่มีการแสดงถึงความศรัทธาในศาสนา ถึงพ่อแม่ของทั้งสองครอบครัวจะเป็นศัตรูกันเพราะมีความแตกต่างกันในเรื่องเชื้อชาติ แต่การสมรสของลูกชายและลูกสาวของสองครอบครัวก็ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบต่อครอบครัวของชาวไอริช อีกทั้งยังเป็นการทำให้ความเกลียดชังของพ่อชาวยิวนั้นน้อยลงเพราะเขารวยขึ้น และพวกเขาก็สามารถประนีประนอมกันอย่างจริงจัง สิ่งที่มีความคล้ายกันของทั้งสองเรื่องคือ ความไม่ลงรอยกันของครอบครัวสองครอบครัว การสมรสกันของลูกทั้งสองครอบครัว หลานที่เกิดขึ้น และการประนีประนอม ศาลกล่าวว่าแม้โจทก์จะเป็นผู้ค้นพบถึงอารมณ์ที่เกิดขึ้นภายในเนื้อเรื่อง แต่โจทก์ก็ไม่สามารถยึดถือไว้แต่เพียงผู้เดียว เพราะประเด็นหลักของเนื้อเรื่องนั้นมีลักษณะที่เป็นความคิดขึ้นพื้นฐานมากเกินไป

และศาลอุทธรณ์กล่าวว่าในเรื่องของตัวละครนั้นโจทก์ก็ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าโจทก์ไม่เคยรับรู้ถึงเรื่องราวที่ตลกของครอบครัวของชาวยิวและชาวไอริช ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเลยเอามาจากเนื้อเรื่องของโจทก์แต่ก็ถือว่าจำเลยนำมาจากต้นแบบที่มีมาหลายทศวรรษแล้ว ลิขสิทธิ์จึงไม่คุ้มครองถึงลักษณะของตัวละครเพราะจะเป็นการให้ความคุ้มครองถึงสิ่งที่ไม่ใช่ต้นฉบับของโจทก์ อีกทั้งศาลยังเห็นว่า พ่อของชาวยิวในงานของโจทก์ โดยพ่อของชาวยิวในงานของจำเลยมีการแสดงถึงความรักต่อลูกสาว และไม่คอยสนใจหลานของตน

โดยศาลอุทธรณ์กล่าวว่าลิขสิทธิ์นั้นไม่ได้ครอบคลุมไปถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อาจจะนำมาจากหนังสือของโจทก์และยังต้องพิจารณาถึงปริมาณ โดยเนื้อเรื่องที่มีการแต่งงานของลูก ๆ นั้น ก็มีผลกระทบต่อโครงเรื่องของโรมิโอและจูเลียตเช่นกัน ซึ่งโจทก์ได้เตรียมหลักฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่เป็น สี่เหลี่ยมจัตุรัสซึ่งภายในนั้นเป็นการแสดงถึงอารมณ์ของตัวละครที่โจทก์ค้นพบเพื่อพิสูจน์การดัดแปลง แต่สิ่งที่โจทก์ทำนั้นมีลักษณะเป็นการทั่วไปเกินกว่าที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้ และจากการใช้พยานผู้เชี่ยวชาญมา พิสูจน์ศาลก็มีความเห็นว่าเป็นการยึดการพิจารณาคดีของศาล โดยพยานหลักฐานที่ศาลได้รับมาก่อน

¹⁷ “200 ปี "ชาร์ลส์ดาร์วิน" ทั่วโลกร่วมยกย่องผู้สร้างทฤษฎีวิวัฒนาการ” ผู้จัดการออนไลน์ [Online], แหล่งที่มา [http://www.manager.co.th/Science/ViewNews.aspx? NewsID=9520000015150](http://www.manager.co.th/Science/ViewNews.aspx?NewsID=9520000015150).

แล้วเพียงพอต่อการพิจารณาคดี ดังนั้นคำให้การของพยานผู้เชี่ยวชาญฝ่ายโจทก์ไม่มีน้ำหนักมากพอที่จะใช้กลับคำพิพากษาของศาลชั้นต้น และคำให้การของพยานผู้เชี่ยวชาญนั้นยิ่งก่อให้เกิดความสับสน ศาลพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นว่างานของจำเลยไม่ได้ละเมิดลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรมที่เป็นหนังสือของโจทก์

3.7.2 คดี SHIPMAN et al. v. R.K.O. RADIO PICTURES, Inc., et al. No. 131. Dec. 19, 1938.¹⁸

หลุยส์ ชิพแมน (Louis Shipman) ในฐานะผู้จัดการ และ คลารา ลิพแมนเป็นโจทก์ฟ้อง บริษัท อาร์.เค.โอ. เรดิโอ พิคเจอร์ส และพวก (R.K.O. Radio Pictures) เป็นจำเลยในข้อละเมิดลิขสิทธิ์โดยการดัดแปลงงานวรรณกรรมของโจทก์เรื่อง “Depends on the Woman” เป็นภาพยนตร์เรื่อง “I Dream Too Much”

เนื้อหาของงานวรรณกรรมของโจทก์ที่ชื่อว่า “Depends on The Woman” เป็นการนำเสนอเรื่องราวของคู่รักสามีภรรยาคนหนึ่งโดยสามีชื่อว่า “ซีมัวร์เคลย์ตัน” และภรรยาชื่อว่า “ลูเอลลา ซีมัวร์” ซีมัวร์เป็นนักแต่งทำนองเพลงของละครเพลง ซีมัวร์มีความคิดว่าภรณยานั้นไม่ควรจะต้องทำงานควรเป็นแม่บ้านอยู่แต่บ้านไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องการเงินของครอบครัว “รอย เดนต์ตัน” ซึ่งเป็นผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์พบกับลูเอลลาและสนใจในตัวเธอและคาดหวังจะทำให้เธอเป็นภรรยาหลักของเขา ซีมัวร์ปฏิเสธข้อเสนอลูกของเดนต์ตันเมื่อพบว่าภรรยาของเขาจะร้องเป็นตัวละครนำ แต่ลูเอลลาตอบรับข้อเสนอด้วยตัวเองจึงเริ่มฝึกออกเสียงเป็นระยะเวลาหนึ่งปีเมื่อสิ้นปีนั้น ลูเอลลา ร้องเพลงในละครเพลงของซีมัวร์ในการแสดงนอกเมืองและประสบความสำเร็จอย่างยิ่งใหญ่ ซีมัวร์ตระหนักว่าความสำเร็จนั้นเกิดจากการแสดงของภรรยาของเขา มากกว่าเกิดจากดนตรีของเขา ซีมัวร์โกรธเคืองและปฏิเสธที่จะอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงในส่วนที่จำเป็นในโครงสร้างของละครเพลง “แคโรลีนเพนโรส” ซึ่งเป็นนักแสดงหญิงและนักร้องสถานเริงรมย์ แคโรลีนนั้นเป็นหญิงภายใต้การเลี้ยงดูโดย รอย เดนต์ตัน

แคโรลีนสนใจในความเป็นผู้ชายมากกว่าความเป็นศิลปินของซีมัวร์ แคโรลีนบอกซีมัวร์ว่าเดนต์ตันต้องการลูเอลลาเป็นภรรยาหลักของเขาเหมือนที่แคโรลีนเป็นมา และลูเอลลาก็หวังใยเดนต์ตัน ซีมัวร์ไม่ถูกโน้มน้าวตามคำพูดของแคโรลีน เพราะเขานั้นรักภรรยาของเขาอย่างแท้จริง ซีมัวร์ถูกรบกวนจิตใจอย่างต่อเนื่องด้วยความคิดว่าเขานั้นเป็นสามีที่ย่ำแย่ไม่สามารถหาเงินได้ เดนต์ตันเรียกร้องให้

ลูเอลลามอบความรักของเธอแก่เขาหรือการแสดงจะไม่เกิดขึ้นในนิวยอร์ก และลูเอลลาผู้แสวงหาความสำเร็จให้กับตัวเองเพียงเพื่อให้สามีของเธอประสบความสำเร็จก็ตอบปฏิเสธ แต่ก็ยังประวิงเวลากับเดนต์ตันเอาไว้จนกระทั่งการแสดงที่นิวยอร์กเริ่มขึ้น แต่การประวิงเวลานั้นไม่เป็น

¹⁸ SHIPMAN et al. v. R.K.O. RADIO PICTURES, Inc., et al. No. 131. Dec. 19, 1938.

ผลสำเร็จ เคนตันอยู่กับลูเอลลาเพียงลำพังในอพาร์ทเมนต์ของเธอในนิวยอร์กและข่มขู่ว่าจะให้แคโรลีนแสดงบทของลูเอลลาแทนหากเธอปฏิเสธที่จะเป็นภรรยาลับของเขา

แคโรลีนเข้ามาโดยบังเอิญและบอกซีมัวร์ ผู้ซึ่งปรากฏตัวและพบว่าภรรยาของเขาและเคนตันกำลังสนทนากันเพียงลำพังสองคน ซีมัวร์ปะทะกับการพบเหตุการณ์นี้และตีความเหตุการณ์อย่างแยบยลที่สุดที่จะเป็นไปได้ อารมณ์ที่อดกลั้นไว้ในกายของซีมัวร์ค่อย ๆ ตื่นขึ้นมาเขาประณามภรรยาของเขาและเจรจากับเคนตันเพื่อให้แคโรลีนแสดงแทนลูเอลลาในละครเพลงรอบปฐมทัศน์ในนิวยอร์ก แมซีมัวร์รู้ว่าเคนตันต้องการลูเอลลาเป็นภรรยาลับของเขาก็ตาม อีกครั้งที่ความเกลียดชังในตัวภรรยาของเขาเป็นผลผลิตจากอดีตอันรุนแรงและการพยายามข่มขืนไว้ของซีมัวร์เอง ฉากแรกของละครเพลงรอบปฐมทัศน์ในนิวยอร์กเป็นไปอย่างย่ำแย่เพราะการแสดงและซัฟฟองที่ย่ำแย่ของแคโรลีน ทำให้ลูเอลลาต้องรีบเข้ามาเพื่อพยายามรักษาการแสดงเอาไว้เพื่อชื่อเสียงที่ดีของสามีของเธอในฐานะนักแสดงเพลงและผู้เขียนบท โดยการรู้เห็นเป็นใจของผู้จัดการโรงละคร ลูเอลลาเข้าสวมบทแคโรลีน จัดการกับการคัดค้านของเคนตันและแคโรลีนและสร้างความประหลาดใจให้กับสามีที่กำลังสับสนของเธอ ละครเพลงประสบความสำเร็จอย่างยิ่งใหญ่ ผู้จัดการโรงละครซื้อแบรดลีย์ซื้อสิทธิในละครเพลงของเคนตันทั้งหมดและซีมัวร์ก็ได้ตระหนักในที่สุดถึงความรักอันยิ่งใหญ่ที่ภรรยามีต่อเขา และความบริสุทธิ์ของเธอในข้อสงสัยที่เขามีต่อเธอ และขอให้เธออภัยให้กับเขา ในขณะที่ยังไม่มี การตัดสินใจจากรอบข้างลูเอลลาร้องขอต่อผู้ชมและต่อการลงคะแนนที่แตกแยกว่าเธอตัดสินใจยอมรับสามีและบ้านของเธอกลับคืนมา และการแสดงก็จบลงที่ตรงนี้

ส่วนบทการแสดงภาพยนตร์เรื่อง “I Dream Too Much” ของ บริษัท อาร์.เค.โอ. เรดิโอ พิคเจอร์ส และพวก (R.K.O. Radio Pictures) เป็นเรื่องราวในฝรั่งเศสที่บ้านของติโต้ซึ่งเป็นลูกของแอนเนตต์ ติโต้ซึ่งเป็นนักดนตรีได้ฝึกฝนเสียงร้องของแอนเนตต์ อย่างทะนุถนอมและแอนเนตต์ก็เป็นนักร้องที่ดีมาก เธอร้องเพลงในท่วงทำนองอิตาเลียน เธอต้องการร้องเพลงแต่เธอก็ต้องการเดินร่ากับชายหนุ่มด้วยเช่นเดียวกัน ลูกผู้เข้มงวดของเธอหมดความอดทนและวางแผนจะจับเธอเข้าไปอยู่ในสำนักแม่ชีในเช้าถัดไปคืนนั้น แอนเนตต์ถูกขังอยู่ในห้องของเธอ แต่เธอก็หนีออกมาทางหน้าต่าง และตกลงมาบนตัวของโจนาธานสตรีท ชายหนุ่มอเมริกันซึ่งอาศัยอยู่ในปารีส โจนาธานยึดมั่นในความเชื่อของเขาที่จะเป็นอุปการะที่ดีที่สุดเท่าที่เคยมีมา จอห์นเป็นผู้ที่ความเชื่ออย่างแรงกล้าในความสามารถทางการสร้างสรรค์ของเขาในฐานะนักดนตรี สำหรับตัวเขาเองหากเขาต้องการเป็นอุปการะที่ประสบความสำเร็จและมีความรักที่ความสนุกสนาน เขาพาแอนเนตต์ไปยังงานเฉลิมฉลองภายหลังจากที่รู้ว่าเธอหนีออกมาจากบ้านของติโต้ เขาดีมีอย่างหนักและเข้าวันถัดมาก็พบว่าตัวเขาได้สมรสกับแอนเนตต์แล้วแอนเนตต์ ซึ่งเป็นหญิงสาวที่อ่อนหวานและซื่อตรงรักและบูชาในตัวจอห์นจนเอาชนะความสงสัยเบื้องต้นในตัวเขา (ผู้ซึ่งเคยได้ยินในเรื่องอุปการะผู้ยิ่งใหญ่กับเด็กทารก) จอห์นพาแอนเนตต์ไปยังปารีส ซึ่งเป็นที่อยู่ของเขาและใช้ชีวิตฉันทันทีสามีภรรยา

แอนเนตต์เป็นภรรยาที่ดีมากและจอห์นก็พึงพอใจในความห่วงใยและความรอบคอบของเธอ แต่เขาก็ไม่พึงพอใจในการประพฤติตัวของเธอในเรื่องขณะที่เขากำลังทำงานดนตรีของเขา เธอก็จะออกจากห้องไปเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ โดยไปยังงานเฉลิมฉลองและร้องเพลงให้กับเด็กผู้ชายตัวน้อย ผู้คนหลังไหลมาจากทุกส่วนของงานเพื่อหยุดฟังเธอและปรบมือให้กับเสียงร้องของเธอ จอห์นได้ยินเสียงอีกทีก็ครีโกรมจึงลงมาจากห้องและได้ยินเสียงร้องเพลงอันแสนไพเราะของภรรยาของเขาและรู้สึกภาคภูมิใจในตัวเธอ เขาบอกเธอว่างานอุปรากรของเขาสามารถรอได้ แต่เธอต้องฝึกฝนเกี่ยวกับการแสดงอุปรากรบนเวทีด้วยตัวเอง และวันหนึ่งเธอจะได้ร้องเพลงในอุปรากรของเขาในฐานะนักแสดงผู้ยิ่งใหญ่ของนักแต่งเพลงผู้ยิ่งใหญ่ เธอยืนยันว่าเธอไม่ต้องการเป็นอะไรมากไปกว่าภรรยาที่ดี และมีลูกแต่เขาปฏิเสธและรับงานเป็นผู้ควบคุมการทัศนอาจร ในการทัศนอาจรครั้งหนึ่งเขาไปยังร้านกาแฟในปารีสและต้องประหลาดใจเมื่อพบว่าภรรยาของเขากำลังร้องเพลงอยู่ที่นั่นเขาหลงรักเสียงของเธอแต่ก็คิดว่าเสียงของเธอนั้นดีเกินกว่าที่จะร้องเพลงยอดนิยม เธอยืนยันว่าเธอร้องเพลงเพราะได้รับค่าจ้างซึ่งมันเพียงพอที่จะทำให้เธอจ่ายค่าเรียนร้องเพลงของเธอได้ ขณะนั้นเองผู้อำนวยการสร้างละครชื่อคาร์ซีก็หยุดอยู่ที่ร้านกาแฟมองเห็นแอนเนตต์และรู้สึกชอบเธอแต่เขาไม่ได้ยินเสียงร้องเพลงของเธอ

ในขณะที่คาร์ซีกำลังคุยกับแอนเนตต์อยู่นั้น หนูตัวหนึ่งก็ได้ทำให้แอนเนตต์ตกใจกลัวและเธอก็กระโดดเข้าไปอยู่ในอ้อมแขนของคาร์ซี ในช่วงวิกฤติหัวเลี้ยวหัวต่อนี้เอง จอห์นมองเห็นทั้งคู่และได้เข้าไปตีคาร์ซีและทำให้ตาของเขาบอด จอห์นบังคับให้แอนเนตต์เลิกร้องเพลงและบอกว่าเขาจะหางานเพื่อหาเงินมาจ่ายค่าเรียนร้องเพลงของเธอ แอนเนตต์ใช้อุบายเพื่อพบกับคาร์ซีผู้ซึ่งพยายามไล่เธอออกไป เขาไม่มีความสนใจในตัวเธอด้วยเหตุที่ดวงตายังมีตบอดสุดท้ายแล้วเขายอมที่จะฟังแอนเนตต์ร้องเพลงเพลงหนึ่งของอุปรากรของสามีของเธอและภายหลังจากที่ได้ฟังเขาก็ต้องประหลาดใจในการร้องเพลงอันสุดยอดของเธอและจัดเตรียมการศึกษาทางดนตรีให้กับเธอเพื่อเตรียมตัวเธอให้พร้อมกับการงานอุปรากรปารีส คาร์ซีคิดว่าดนตรีของจอห์นนั้นไม่ใช่อุปรากรและไม่มีความสนใจในตัวตัวจอห์นแต่สนใจเพียงเสียงร้องของแอนเนตต์เท่านั้น จอห์นสงสัยและเศร้าโศกที่การเป็นอุปรากรของเขานั้นมีคุณค่าน้อยกว่าเสียงร้องของภรรยาของเขาแต่แอนเนตต์ตอบรับข้อเสนอของคาร์ซีด้วยความหวังที่ว่าความสำเร็จของเธอนั้นจะทำให้การเป็นอุปรากรเป็นที่รู้จักของสาธารณชนความสำเร็จอันน่าประหลาดใจของแอนเนตต์ผลักดันให้จอห์นไปสู่ฉากหลัง เขาเป็นที่รู้จักเพียงเล็กน้อยเพียงในฐานะสามีของดาราแต่เขาก็ยอมรับสถานการณ์อย่างนุ่มนวล โดยยังคงเชื่ออยู่เสมอว่าเมื่ออุปรากรของเขาได้รับการสร้างขึ้น มันจะต้องประสบความสำเร็จตลอดช่วงเวลานี้จอห์นและแอนเนตต์ต่างมีความรักให้แก่กันและกันอย่างมากระหว่างทั้งคู่นั้นไม่ปรากฏจนกระทั่งจอห์นได้รู้ว่าถูกปฏิเสธจากทั่วยุโรป แต่ภรรยาของเขากับไม่ถูกปฏิเสธเพียงเพราะว่าเธอเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการสร้าง

จากนั้นความรุนแรงก็ตามมาโดยจอห์นเก็บสัมภาระและละทิ้งเธอ โดยประกาศว่าเขาจะไม่ยอมเป็นเพียงแค่นักซุ่มตัวเล็ก ๆ ในความสำเร็จของเธอแอนเน็ตต์จมอยู่กับการสูญเสียความสัมพันธ์กับสามีของเธอ จึงปฏิเสธการร้องเพลงและออกจากปารีสคืนก่อนที่เธอจะขับร้องอุปรากรของจอห์น ด้วยความบังเอิญเธอเรียกแท็กซี่ที่ขับโดยจอห์นซึ่งกลายเป็นคนขับรถแท็กซี่ การประนีประนอมเกิดขึ้นตามมาจนกระทั่งดาร์ซีมาพบทั้งคู่ จากนั้นจอห์นสำนึกผิดว่าเขาไม่สามารถให้ชีวิตที่ดีแก่ภรรยาของเขาได้ แอนเน็ตต์ได้ขับร้องอุปรากรอื่น ๆ ในสถานที่ซึ่งเป็นของสามีของเธอและตกลงกับดาร์ซีที่จะปรับปรุงอุปรากรของจอห์นและสร้างมันขึ้นในลอนดอนในรูปแบบละครเพลงแนวโศกนาฏกรรม เธอสัมผัสได้ว่าสามีของเธอต้องการความสำเร็จด้วยกลอุบายของเธอในการควบคุมเขาไว้ในคุกที่ปารีส และทำให้เขาถูกปล่อยตัวเพื่อที่เขาสามารถมาที่ลอนดอนในเวลาที่มีการแสดงเริ่มขึ้น จอห์นมาถึงแต่เขาก็รู้สึกสะอิดสะเอียนกับการที่ทำให้ดนตรีของเขาเสื่อมถอยลง จนกระทั่งเมื่อผู้คนเริ่มแสดงความยินดีกับเขาในฐานะนักแต่งเพลงและภรรยาของเขาก็ได้รับการยกย่องในการขับร้องอันยอดเยี่ยมของเธอ ฉากจบแสดงถึงการที่จอห์นเขียนดนตรีที่ได้รับความนิยม ในขณะที่แอนเน็ตต์ซึ่งเกษียณตัวเองจากละครเวทีและอยู่กับลูก จอห์นได้เปลี่ยนตัวเองจากคนผู้ไม่เชื่อในลูกมาเป็นคนที่เชื่อว่าลูกเป็นสิ่งซึ่งขาดไปเสียมิได้

จากเนื้อหาของงานวรรณกรรมเรื่อง “Depends on the Woman” เมื่อศาลวินิจฉัย ประกอบกับบทละครเรื่อง “I Dream Too Much” ศาลมีความเห็นว่างานของโจทก์และจำเลยนั้นพยายามแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จอันน่าทึ่งของตัวละครหลักในงานทั้งสองเรื่อง โจทก์และจำเลยจึงคาดหมายว่า สิ่งที่โจทก์และจำเลยพยายามจะถ่ายทอดไปยังผู้ชมหรือผู้อ่านนั้นเป็นปัจจัยในการพิจารณาคดี แต่ศาลสรุปว่าความสำเร็จของตัวละครเป็นเพียงความคิดซึ่งศาลตัดสินว่าความคิดนั้นไม่ได้รับการคุ้มครองมีแต่เพียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องเท่านั้นที่ได้รับการคุ้มครองโดยมีการจัดให้มีผู้มารับชมเพื่อใช้ในการพิสูจน์ถึงความพอใจของผู้ชมซึ่งศาลปฏิเสธภายหลังการพิจารณาซึ่งเป็นไปเพื่อพิจารณาว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่ โดยศาลมีความเห็นว่าลักษณะของความพึงพอใจซึ่งถ่ายทอดไปยังผู้ชมนั้นไม่สามารถนำมาเป็นผลสรุปแน่ชัดได้เพราะความพึงพอใจของผู้ชมนั้นเป็น ‘ธรรมชาติของเนื้อหา’ หรือเพราะผู้เขียนทั้งสองใช้ ‘ส่วนประกอบร่วมกันและแหล่งที่มาร่วมกัน’ โดยศาลยกตัวอย่างในคดี *Serrana v. Jefferson*, C.C.S.D.N.Y., 33 F. 347¹⁹ ที่ศาลตัดสินว่า ฉากจุดสำคัญสูงสุดของทั้งสองบทละครนั้นมีลักษณะร่วมกันและถูกดำเนินการด้วยกลไกเดียวกันและถ่ายทอดความพึงพอใจเดียวกันให้กับผู้ชม โดยที่จะไม่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หากฉากนั้นได้รับการพิจารณาจากศาลว่าขาดความใหม่ซึ่งจะทำให้ถูกถือว่าเป็น ‘ทรัพย์สินร่วมกันของผู้เขียนบท’ ซึ่งการทดสอบผู้ชมไม่ถูกนำมาใช้ และได้มีการพิจารณาการทดสอบรูปแบบใหม่เพราะความไม่เพียงพอและ

¹⁹ *Serrana v. Jefferson*, C.C.S.D.N.Y., 33 F. 347.

ศาลเห็นว่าการละเมิดลิขสิทธิ์ไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากกรณีทรัพย์สินร่วมทางวรรณคดี ซึ่งในคดี *Daly v. Webster*, 2 Cir., 56 F. 483²⁰ ศาลวินิจฉัยว่า สิ่งที่ได้รับควบคุมครองจะต้องมีลักษณะเฉพาะ และสิ่งที่นับว่าเป็นสาระสำคัญของงานนี้คือลำดับเหตุการณ์ ความสำคัญและการเปลี่ยนแปลงลำดับเหตุการณ์ก็เป็นการเปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบ ยังมีเนื้อหาที่เปลี่ยนแปลงมากเท่าไรก็มีความเป็นไปได้ที่ผู้ละเมิดลิขสิทธิ์จะถูกเรียกว่าผู้ละเมิดลิขสิทธิ์น้อยลงเท่านั้น สำหรับศาลความคิดที่ว่า ช่วยคนที่ตกอยู่ในอันตรายจากความตายโดยรถไฟนั้นไม่ใช่นวนิยาย สิ่งที่เป็นนวนิยายคือผู้ช่วยชีวิตแม้ว่าการแยกความคิดของผู้เขียนในการมีวีรสตรีผู้ช่วยชีวิตจากการที่มีผู้ช่วยชีวิตจริง ๆ ศาลยังกล่าวต่อไปว่าไม่มีเหตุผลที่จะกำหนดว่าอะไรได้รับความคุ้มครองในลิขสิทธิ์ และอะไรที่ไม่ได้รับความคุ้มครองในความคิดและเหตุการณ์หรือเรื่องราวอื่น ๆ แม้แต่วิธีในการแสดงออกก็อาจไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายโดยศาลได้นำคดีของ *Barnes v. Miner*, C.C.S.D.N.Y., 122 F. 480²¹ มาอธิบายว่าความคิดนั้นคือการผสมผสานละครย่อยหลายละครโดยเฉพาะเหตุการณ์ และศาลได้รับคำบอกกล่าวว่า ในการลำดับเหตุการณ์ในงานของโจทก์นั้นไม่ใช่**สาระสำคัญ** แต่ศาลเห็นว่ามันคือ **ลำดับเหตุการณ์** ซึ่งทำให้งานของโจทก์มีความใหม่ เช่นเดียวกับในคดี *ดาลี กับ เว็บไซต์เตอร์* ซึ่งเป็นการผสมผสานลักษณะเฉพาะของเหตุการณ์อันมีลักษณะพิเศษในงานของโจทก์และในคดี *Dam v. Kirk La Shelle Co.*, 175 F. 902, 41 L.R.A.(N.S.) 1002, 20 โจทก์ถูกตัดสินว่าถูกละเมิดสิทธิโดยบทละครที่ผลิตขึ้นโดยจำเลย การเปลี่ยนแปลงนั้นถูกสร้างขึ้นในตัวละครที่ 8 โดยที่เรื่องราวนั้นคือการที่สามีของตัวละครกลายเป็นพ่อของตัวเองแก่กันเรื่องนี้ เมื่อทำเป็นเค้าโครงเรื่องแล้วสามารถได้รับการคุ้มครองลิขสิทธิ์และผู้เขียนบทซึ่งปรับแต่งแก่นของเรื่องราวอื่น ในความเห็นของศาลนั้น จำเลยไม่สามารถหลีกเลี่ยงข้อหาละเมิดสิทธิโดยการเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์แค่เพียงรายละเอียด 'เป็นที่แน่นอนว่าผู้เขียนไม่สามารถได้รับสิทธิขาดในการควบคุมความคิดในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งแต่การเปรียบเทียบบทละครซึ่งมีเรื่องราวแสดงให้เห็นถึงข้อยุติในหลาย ๆ รายละเอียดศาลยังให้เหตุผลว่าข้อบัญญัติในเรื่องลิขสิทธิ์ต้อง 'กว้างพอที่จะครอบคลุมการปรับแต่งซึ่งประกอบไปด้วยเค้าโครงหรือแก่นของเรื่องราวเพื่อเกิดความสำเร็จแก่นเรื่องถูกพิจารณาว่าเป็น 'การเปลี่ยนแปลงซึ่งถูกสร้างขึ้นในตัวละครซึ่งเป็นสามีกลายเป็นพ่อ แก่นเรื่องนี่คือสิ่งที่คิดอื่น ๆ กำหนดว่าเป็น 'ความคิด' 'เค้าโครงเรื่อง' และ 'แก่นของเรื่อง' ถูกใช้ทดแทนกันและสลับกันในคดี *Dymow v. Bolton*, 11F.(2d) 690²² ศาลนี้ได้กล่าวด้วยว่า 'แก่นเรื่อง' และ 'เค้าโครงเรื่อง' มีความหมายเดียวกัน และกล่าวว่า 'เพียงแค่เค้าโครงเรื่องหรือสิ่งที่เรียกว่าแก่นเรื่องนั้นไม่ได้รับความคุ้มครอง' ในคดี *Daly v. Webster*, 2 Cir., 56 F. 483 หรือ *Dam v. Kirk La*

²⁰ *Daly v. Webster*, 2 Cir., 56 F. 483.

²¹ *Barnes v. Miner*, C.C.S.D.N.Y., 122 F. 480.

²² *Dymow v. Bolton*, 11F.(2d).

Shelle Co., 175 F. 902,41 L.R.A.(N.S.) 1002,20 ซึ่งสิ่งที่ได้รับการคุ้มครองคือการผสมผสานของเหตุการณ์ซึ่งก่อให้เกิดฉาก จะเห็นได้ชัดว่า ‘เค้าโครงเรื่อง’ และ ‘แก่นเรื่อง’ นั้นยังห่างไกลจากความเหมือนกัน เค้าโครงเรื่องนั้นคือ ‘ลำดับเหตุการณ์’ ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงออกมาจาก ‘แก่นเรื่อง’ หรือ ‘ความคิด’ ของผู้เขียนในคดี Harold Lloyd Corp. v. Witwer, 9 Cir., 65 F.2d 1. ศาลกล่าวว่า หาก ‘การลอกเลียนแบบโดยไม่รู้ตัวหรือไม่ได้ตั้งใจถูกเปิดเผยโดยการแสดงเมื่อถูกสร้างขึ้น ก็อาจเป็นการละเมิดสิทธิ โดยไม่ต้องคำนึงถึงเจตนาเพื่อหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิตั้งนั้นการละเมิดลิขสิทธิ์ ได้รับการนิยามจนกระทั่งปัจจุบันว่าเป็นการใช้อย่างตั้งใจ แต่ในขณะนี้ได้รวมถึงทั้งการใช้อย่างตั้งใจและไม่ตั้งใจด้วย และองค์ประกอบของกรณีหลังนี้ การเข้าถึงจึงกลายมาเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น การเหมือนกันโดยบังเอิญนั้นถือว่ามีความเป็นไปได้น้อย และสิ่งนี้นำพวกเขาเจ้าให้สรุปว่า ที่ใดก็ตามที่มีการเข้าถึงก็มีโอกาสสูงที่ความเหมือนกันนั้นเป็นผลมาจากการลอกเลียนแบบอันและไม่ได้มาจากความคิดอันเป็นอิสระและจินตนาการ จึงกล่าวได้อย่างแท้จริงว่าที่ใดก็ตามที่มีการเข้าถึงนั้นได้รับการยืนยันหรือได้รับอนุญาต จะมีข้อสันนิษฐานว่าความเหมือนกันนั้นไม่ใช่เหตุบังเอิญ²³

จากคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์แห่งประเทศสหรัฐอเมริกาในทั้งสองคดีซึ่งเป็นการฟ้องร้องกันเกี่ยวกับการนำเอางานวรรณกรรมไปทำการดัดแปลงโดยการดัดแปลงงานวรรณกรรมนั้นอาจจะเป็นการดัดแปลงไปเป็นงานวรรณกรรมเหมือนเดิมหรืออาจดัดแปลงงานวรรณกรรมเป็นงานประเภทอื่นก็ได้ แต่สิ่งที่ยังคงเหมือนเดิมนั้นก็คือวิธีการที่ศาลนำมาใช้ในการแสวงหาลักษณะที่เป็นการดัดแปลงงานวรรณกรรมซึ่งคำพิพากษาของศาลทั้งสองคดีก็ยังมีถูกนำไปใช้ในคดีอื่น ๆ ในสหรัฐอเมริกามากมายและแนวทางในการวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมเช่นนี้ก็มีการใช้ในประเทศไทยอยู่ด้วยเช่นกันโดยผู้วิจัยจะนำเสนอถึงความเหมือนคล้ายกันในลักษณะของการวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมในบทต่อไป

²³ Harold Lloyd Corp. v. Witwer, 9 Cir., 65 F.2d 1.

บทที่ 4

วิเคราะห์ถึงแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลตามกฎหมายลิขสิทธิ์

แนวทางการวินิจฉัยคดีหรือลักษณะวิธีการที่นำมาใช้ในการพิจารณาคดีการตัดแปลงงานวรรณกรรม ซึ่งผู้วิจัยถือว่าเป็นกระบวนการและเป็นหัวใจสำคัญในการค้นหาข้อสรุปว่าควรนำหลักใดมาใช้ในการพิสูจน์ความเหมือนหรือคล้ายของงานวรรณกรรมต้นฉบับและวรรณกรรมที่ดัดแปลง โดยผู้ที่เป็นผู้พิพากษาในคดีนั้น ๆ จะต้องทำการวิเคราะห์วินิจฉัยข้อเท็จจริงแห่งคดีและข้อกฎหมายโดยเป็นกลางแก่ผู้ที่เป็นเจ้าของงานวรรณกรรมอันมีลิขสิทธิ์ที่อาจถูกผู้อื่นนำผลงานของตนไปดัดแปลง ประกอบกับการที่ผู้พิพากษาวินิจฉัยคดีการตัดแปลงงานวรรณกรรมจะต้องวินิจฉัยถึงงานที่ถูกกล่าวหาว่าดัดแปลงงานวรรณกรรมมาจากงานต้นฉบับนั้น ให้เป็นธรรมมากที่สุดแก่ผู้ที่เป็นเจ้าของงานวรรณกรรมที่ถูกกล่าวหาว่าดัดแปลงงานมาจากงานวรรณกรรมของผู้อื่นและเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ที่จะต้องมีความสอดคล้องหรือสอดคล้องกับคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลที่จะมีต่อไปในอนาคต แต่เนื่องด้วยกระบวนการตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ในปัจจุบันยังไม่มี ความชัดเจนในแง่ของการนำไปปฏิบัติ เพื่อนำไปใช้ในการวินิจฉัยอรรถคดีกรณีของการตัดแปลงงานวรรณกรรม ซึ่งสารนิพนธ์เล่มนี้ผู้เขียนได้ทำการศึกษาถึงปัญหาในการวินิจฉัยงานวรรณกรรมดัดแปลง โดยเฉพาะกรณีปัญหาของการวินิจฉัยงานวรรณกรรมว่าเป็นงานวรรณกรรมที่ดัดแปลงมาหรือไม่นั้นจะต้องวินิจฉัยโดยทำการแยกโครงสร้างของงานวรรณกรรมที่ผูกติดกันเพื่อวิเคราะห์ถึงจุดประสงค์ของการแสดงออกซึ่งความคิดของผู้เป็นเจ้าของวรรณกรรมนั้น ๆ ออกจากกัน

จากการศึกษาถึงปัญหาของการวินิจฉัยคดีกรณีการตัดแปลงงานวรรณกรรมตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ซึ่งยอมรับถึงหลักการพิจารณาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของงานวรรณกรรมประกอบกับปริมาณเนื้อหาของงานวรรณกรรมต้นฉบับที่ถูกนำไปใช้¹ โดยแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลในประเทศไทยนั้นแบ่งแยกออกเป็น 2 แนวทาง คือ

4.1 การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยแยกส่วนพิจารณา

แนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลยุติธรรมในประเทศไทยโดยการแยกองค์ประกอบของงานวรรณกรรมออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังปรากฏในคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 973/2551 ศาลได้พิจารณาคดีนี้โดยทำการวินิจฉัยงานวรรณกรรมแยกออกเป็นส่วนต่าง ๆ กล่าวคือแบ่งคำศัพท์ทางกฎหมายในหนังสือจำนวน 7 คำออกเป็น 2 กลุ่ม ซึ่งถูกแยกออกเป็น 3 ส่วน โดย

¹ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1908/2546 ระหว่าง นายชาญหรือปาน สวัสดิ์สาตี โจทก์ และ นายพัฒนา สุขประเสริฐ กับพวก จำเลย.

แนวทางการวินิจฉัยดังกล่าวของศาลผู้เขียนเห็นว่า หากเกิดกรณีที่ผู้เป็นเจ้าของงานวรรณกรรมต้นฉบับ หรือเจ้าของงานวรรณกรรมที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นงานดัดแปลง ต้องการศึกษาคำพิพากษาคดีในลักษณะทำนองเดียวกันกับคดีพิพาทอาจทำให้เกิดความสับสนใน แนวคิด วิธีการ รูปแบบการวินิจฉัยของศาลก็เป็นได้ ผู้วิจัยจึงได้จัดทำชุดภาพแนวคิดเพื่อแสดงให้เห็นถึง แนวคิด วิธีการ รูปแบบที่ศาลใช้ในการแยกองค์ประกอบของงานวรรณกรรมเพื่อประกอบการวินิจฉัย²

ภาพที่ 4.1.1: แสดงลักษณะของวิธีการหรือแนวทางโดยรวมของศาลฎีกาที่มีต่องานวรรณกรรมของศาลในประเทศไทย

<p>ครอบครอง ครอบครองทรัพย์สิน ตัวการ พินัยกรรม</p>	<p>คู่สัญญา คดีดำ คดีแดง</p>	
<p>ส่วนที่มีเนื้อหาตรงกับความหมายที่ปรากฏอยู่แล้ว ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และ ประมวลกฎหมายอาญา</p>	<p>ส่วนที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติในลักษณะเป็นการ ให้ความหมายไว้โดยตรงแต่โจทก์ได้มาจากการ ดูตัวบทกฎหมาย และเป็นถ้อยคำที่อาจารย์ ของโจทก์ใช้ในการสอนในมหาวิทยาลัยและ อธิบายความ</p>	
<p>คำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ ซึ่งเป็นวัตถุแห่งการวิจารณ์</p>	<p>เนื้อหาการวิจารณ์</p>	<p>ความหมายของคำศัพท์ที่ควรจะเป็น</p>

4.2 การวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วน

วิธีการหรือแนวทางการวินิจฉัยของศาลในประเทศไทยต่อการดัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณาร่วมจากทุกส่วนของงานนั้นดังปรากฏในคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 6656/2549, คำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 2750/2537 และคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 1908/2546 และคำพิพากษาของศาลประเทศสหรัฐอเมริกาในคดี SHIPMAN et al. v. R.K.O. RADIO PICTURES, Inc.,

² คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 973/2551 ระหว่าง นายไพจิตร ปุณฺณพันธ์ โจทก์ และ ราชบัณฑิตยสถาน จำเลย.

et al. No. 131. Dec. 19, 1938. และ NICHOLS v. UNIVERSAL PICTURES CORPORATION et al. 45 F.2d 119 (2d Cir. 1930)

1) คำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 6656/2549 ซึ่งสาระสำคัญ เหตุแห่งคดีเป็นเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์งานวรรณกรรมประเภทนวนิยาย ดังนั้น การวินิจฉัยคดีจึงต้องวินิจฉัยจากเนื้อหาโดยรวมทั้งหมดของนวนิยายกล่าวคือวิเคราะห์ถึง “Plot: พล็อตเรื่อง โครงเรื่อง, Character: ตัวละคร, Setting: ฉากเวลาและสถานที่, Point of View: เสียงเล่าเรื่อง มุมมอง, Theme: แก่นเรื่อง, รวมทั้งระดับภาษาที่ผู้เขียนใช้ในการเขียนนวนิยาย”³

2) คำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 2750/2537 เมื่อได้ทำการศึกษาถึงแนวทางในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมตามคดีนี้แล้ว ประเด็นแห่งคดีเป็นการตัดแปลงซึ่งงานวรรณกรรมประเภทพจนานุกรม โดยที่ศาลได้ทำการวินิจฉัยงานจากทั้งหมดระหว่าง พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 กับ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ในการเปรียบเทียบงานทั้งสองชิ้นนี้สามารถนำงานมาเปรียบเทียบกันได้โดยง่ายเนื่องจาก จุดตั้งต้นของงานทั้งสองนั้นเกิดจากการรวบรวมคำศัพท์ต่าง ๆ เพื่อประกอบกันขึ้นเป็นงานอันมีลักษณะของงานที่เหมือนกัน ศาลจึงวินิจฉัยจากคำศัพท์ที่ปรากฏในพจนานุกรมของทั้งสองฉบับ⁴

3) คำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 1908/2546 เป็นการเขียนหนังสือซึ่งเป็นงานวรรณกรรมที่จุดตั้งต้นของงานมาจากความคิดของผู้สร้างสรรค์หนังสือและเมื่อมีการนำเอาเนื้อหาที่ปรากฏภายในหนังสือต้นฉบับไปใช้แล้วศาลจึงนำเอาเนื้อหาของหนังสือทั้งสองเล่มมาทำการเปรียบเทียบกัน⁵

4) คดี SHIPMAN et al. v. R.K.O. RADIO PICTURES, Inc., et al. No. 131. Dec. 19, 1938. แนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมในประเทศสหรัฐอเมริกามีแนวทางที่ค่อนข้างจะคล้ายคลึงกันกับแนวทางการวินิจฉัยในประเทศไทย คือ การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมที่มีจุดตั้งต้นของงานเป็นไปในลักษณะการเขียนขึ้นมาใหม่ทั้งหมดและเนื้อหาภายในงานวรรณกรรมมีความเกี่ยวข้องหรือผูกกันจนไม่สามารถที่จะแยกการวินิจฉัยได้ ศาลอุทธรณ์ของประเทศสหรัฐอเมริกาจึงใช้วิธีการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมจากเนื้อหาทั้งหมดของงานทั้งสอง⁶

³ ฟิลิปดา, การเขียนนวนิยายเบื้องต้น [Online], 14 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา <http://www.forwriter.com/mysite/forwriter.com/newwriterroom/newwritebasic.htm>.

⁴ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2750/2537 ระหว่าง ราชบัณฑิตยสถาน โจทก์ และ นายทวิศักดิ์ ญาณประทีป กับพวก จำเลย.

⁵ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1908/2546 ระหว่าง นายชาญหรือปาน สวัสดิ์สาตี โจทก์ และ นายพัฒนา สุขประเสริฐ กับพวก จำเลย.

⁶ SHIPMAN et al. v. R.K.O. RADIO PICTURES, Inc., et al. No. 131. Dec. 19, 1938.

5) NICHOLS v. UNIVERSAL PICTURES CORPORATION et al. 45 F.2d 1192d Cir. 1930 ในการดัดแปลงงานวรรณกรรมนอกจากจะเป็นการดัดแปลงจากงานวรรณกรรมไปสู่งานภาพยนตร์ หรืออาจจะเป็นการดัดแปลงงานวรรณกรรมให้เป็นงานวรรณกรรมชิ้นใหม่ในศาลประเทศสหรัฐอเมริกา ก็ได้สร้างหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยไว้เช่นเดียวกัน โดยใช้วิธีการอ่านงานวรรณกรรม ประกอบกับ การชมภาพยนตร์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวินิจฉัยถึงลักษณะการดัดแปลงงานวรรณกรรม⁷

ภาพที่ 4.2.1: แสดงลักษณะของวิธีการหรือแนวทางโดยรวมของศาลฎีกาที่มีต่องานวรรณกรรมของศาลประเทศสหรัฐอเมริกา

องค์ประกอบของงานวรรณกรรมประเภทนวนิยาย					
Plot : พล็อต เรื่อง โคร่ง เรื่อง	Character : ตัวละคร	Setting : จากเวลาและ สถานที่	Point of View : เสียง เล่าเรื่อง มุมมอง	Theme : แก่น เรื่อง	ระดับภาษาที่ ผู้เขียนใช้ในการ เขียนนวนิยาย
ศาลในคดีนี้มองว่าส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ต้องพิจารณารวมกันจึงจะสามารถวินิจฉัยได้ว่าเป็นงานที่ดัดแปลงมาหรือไม่					

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงวิธีการหรือแนวทางในการวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลในประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วพบว่าแนวทางทั้งสองนั้นไม่ได้แตกต่างกันแต่อย่างใด เนื่องจากในงานวรรณกรรมประเภทนวนิยายนั้น ส่วนใหญ่เนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในนวนิยายทั่วไป ผู้เขียนจะทำการเขียนขึ้นมาใหม่โดยวิธีการเรียบเรียงภาษา วิธีการลำดับเหตุการณ์ ตัวละครและเมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วการวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลก็ควรจะวินิจฉัยจากงานทั้งหมด แต่ในกรณีหนังสือ “ความคลาดเคลื่อนของความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (ในทางนิติศาสตร์) และพจนานุกรมศัพท์กฎหมายไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2537 กับ

⁷ NICHOLS v. UNIVERSAL PICTURES CORPORATION et al. 45 F.2d 119 2d Cir. 1930.

ความคลาดเคลื่อน"⁸ ของอาจารย์ไพจิตย์ ปุญญพันธ์ นั้นรูปแบบการนำเสนองานหากพิจารณาทั้งหมดแล้วเป็นการรวบรวมงานทั้งที่มีลิขสิทธิ์และไม่มีลิขสิทธิ์ขึ้นมาใหม่ซึ่งจุดตั้งต้นของงานนั้นไม่เหมือนกับวรรณกรรมประเภทนวนิยายที่เขียนขึ้นมาใหม่ทั้งหมด ดังนั้นในการพิจารณาว่าส่วนใดบ้างที่อาจารย์ไพจิตย์ ปุญญพันธ์มีลิขสิทธิ์ก็ต้องพิจารณาจากส่วนที่อาจารย์ไพจิตย์ ปุญญพันธ์เขียนขึ้นมาใหม่เองโดยไม่มีการนำมาจากผู้อื่นและส่วนนั้นต้องไม่ใช่ส่วนที่กฎหมายยกเว้นการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ด้วย ดังนั้นกรณีของราชบัณฑิตยสถาน ที่นำศัพท์ทางกฎหมายที่ปรากฏอยู่ในหนังสือของอาจารย์ไพจิตย์ ปุญญพันธ์ มาใช้ศาลก็ต้องวินิจฉัยเอาเฉพาะส่วนที่เป็นผลงานที่อาจารย์ไพจิตย์ ปุญญพันธ์ สร้างสรรค์ขึ้นมาเองมาเป็นหลักเพื่อใช้ในการพิจารณาว่าการที่ราชบัณฑิตยสถาน นำไปใช้นั้นเป็นการดัดแปลงงานของอาจารย์ไพจิตย์ ปุญญพันธ์ หรือไม่โดยลักษณะการวินิจฉัยคดีนั้นไม่ได้เป็นการแบ่งงานออกเป็นส่วน ๆ เพื่อพิจารณาแต่อย่างใด แต่เป็นการนำเอาส่วนที่เจ้าของได้สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่โดยไม่มีการนำเอาผลงานมาจากผู้อื่น จึงกล่าวได้ว่านอกจากการวินิจฉัยการดัดแปลงงานวรรณกรรมจะวินิจฉัยจากปริมาณของงานต้นฉบับที่ถูกนำมาใช้และสาระสำคัญของงานแล้วยังคงต้องพิเคราะห์ถึงลักษณะของงานวรรณกรรมประกอบด้วยเนื่องจากงานวรรณกรรมแต่ละประเภทนั้นมีความมุ่งหมายหรือจุดตั้งต้นของงานที่แตกต่างกันซึ่งหากไม่พิเคราะห์ในส่วนนี้แล้วอาจทำให้เกิดความสับสนถึงส่วนที่เป็นสาระสำคัญของงานได้

⁸ ไพจิตย์ ปุญญพันธ์, ความคลาดเคลื่อนของความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (ในทางนิติศาสตร์) และพจนานุกรมศัพท์กฎหมายไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2537 กับ ความคลาดเคลื่อน, (กรุงเทพฯ: นิติบรรณการ, 2543).

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในเรื่อง “ปัญหาการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537” เป็นการวิจัยเชิงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์โดยการศึกษาจากหนังสือกฎหมาย บทกฎหมาย คำพิพากษา วิทยานิพนธ์ทางกฎหมาย อินเทอร์เน็ต สัมภาษณ์นักกฎหมายหรือนักวิชาการกฎหมาย เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย หาทางแก้ไขและหาบทสรุปของปัญหา แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการหาข้อสรุปถึงปัญหากรณีการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลไทย เพื่อค้นหาแนวทางที่จะสามารถนำมาปรับใช้กับปัญหาหรือเหตุการณ์ในปัจจุบันและที่กำลังจะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ

- 1) เพื่อศึกษาถึงความเป็นมาของกฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศไทย
- 2) เพื่อศึกษาถึงหลักการและทฤษฎีการให้ความคุ้มครองงานวรรณกรรม
- 3) เพื่อศึกษาถึงคำพิพากษาของศาลไทยในการพิจารณาคดีการตัดแปลงงานวรรณกรรม
- 4) เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการวินิจฉัยงานตัดแปลงงานวรรณกรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา
- 5) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างคำพิพากษาของศาลไทยกับคำพิพากษาของศาลประเทศ

สหรัฐอเมริกา

โดยการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งขั้นตอนในการดำเนินการออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การวิจัยเชิงเอกสาร
- 2) การเปรียบเทียบกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา
- 3) การวิเคราะห์ปัญหาและสรุป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปผลจากประเด็นที่ได้ทำการศึกษาด้วยกัน 3 ประเด็น คือ

1) ประเด็นเรื่อง แนวทางในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

2) ประเด็นเรื่อง แนวทางในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา

3) ประเด็นเรื่อง แนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมกับประเทศไทยควรมีแนวทางเช่นใด

5.1 บทสรุปผลการวิจัย

5.1.1: ประเด็นเรื่อง แนวทางในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลไทยในปัจจุบันที่พบนั้นมีอยู่ด้วยกัน 2 แนวทางการวินิจฉัย คือ

- 1) การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยแยกส่วนพิจารณา
- 2) การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วน

โดยการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยแยกส่วนพิจารณาสามารถพบได้ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 973/2551 หรือในคดีของ อาจารย์ไพจิตรย์ ปุญญพันธ์ ที่ศาลก็ได้กล่าวไว้ในตอนวินิจฉัยของการตัดแปลงงานวรรณกรรมว่า “หากพิเคราะห์เนื้อหาโดยรวมของหนังสือทั้งเล่ม” ทำให้สามารถเข้าใจได้ว่าการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมนั้นผู้เป็นศาลจะวินิจฉัยจากเนื้อหาทั้งหมดของงานวรรณกรรมนั้น แต่ถึงศาลจะกล่าวเช่นนั้นศาลก็ทำการวินิจฉัยโดยการ แบ่งคำศัพท์ที่อยู่ในหนังสือออกมา 7 คำ ด้วยกัน ซึ่งการที่ศาลแบ่งคำศัพท์ออกมา 7 คำนั้นก็เท่ากับเป็นการแบ่งงานวรรณกรรมออกจากกันแล้วซึ่งเป็นการวินิจฉัยที่ขัดต่อการวินิจฉัยของศาลในตอนต้นที่ศาลได้กล่าวเอาไว้ อีกทั้งศาลยังทำการแบ่งส่วนของคำทั้ง 7 ออกเป็น 3 ส่วนอีกด้วย โดยศาลกล่าวว่า “คำว่า

- 1) ครอบครอง
- 2) ครอบครองปรปักษ์
- 3) คู่สัญญา
- 4) ตัวการ
- 5) พินัยกรรม
- 6) คดีดำ
- 7) คดีแดง

ซึ่งเป็นบางส่วนของหนังสือที่โจทก์เป็นผู้เขียนนั้น จำต้องวิเคราะห์เป็นคำ ๆ ไป”

จากการวินิจฉัยเช่นนี้ทำให้สามารถเห็นได้ว่าศาลได้ทำการแบ่งองค์ประกอบของงานวรรณกรรมออกเป็นส่วน ๆ โดยไม่ได้วินิจฉัยโดยรวมของหนังสือทั้งเล่มจึงมีความแตกต่างจากแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมตามคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 6656/2549, คำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 2750/2537 และคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 1908/2546 โดยในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมในคดีทั้ง 3 นั้น ผู้เป็นศาลจะนำเอางานวรรณกรรมที่เป็นต้นฉบับกับงานที่ถูกกล่าวหาว่าตัดแปลงมาทำการเปรียบเทียบถึงเนื้อหาโดยการเปรียบเทียบนั้นผู้เป็นศาลจะไม่แยกส่วนใดส่วนหนึ่งของงานออกมาเพียงลำพังเพื่อทำการวินิจฉัยแต่จะอ่านงานวรรณกรรมทั้งเล่มแล้วจึงทำการเปรียบเทียบว่ามีความเหมือนกันหรือไม่ นั่นก็คือ การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดย

พิจารณารวมทุกส่วน จึงสามารถเปรียบเทียบถึงความแตกต่างในการวินิจฉัยของทั้ง 2 แนวทางได้ตามชุดรูปภาพดังนี้

ภาพที่ 5.1.1 แสดงลักษณะของแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยแยกส่วน
พิจารณา

ครอบครอง ครอบครองทรัพย์สิน ตัวการ พินัยกรรม	คู่สัญญา คดีดำ คดีแดง	
ส่วนที่มีเนื้อหาตรงกับความหมายที่ปรากฏอยู่แล้ว ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และ ประมวลกฎหมายอาญา	ส่วนที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติในลักษณะเป็นการ ให้ความหมายไว้โดยตรงแต่โจทก์ได้มาจากการ ดูตัวบทกฎหมาย และเป็นถ้อยคำที่อาจารย์ ของโจทก์ใช้ในการสอนในมหาวิทยาลัยและ อธิบายความ	
คำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ ซึ่งเป็นวัตถุแห่งการวิจารณ์	เนื้อหาการวิจารณ์	ความหมายของคำศัพท์ที่ควรจะเป็น

ภาพที่ 5.1.2: แสดงลักษณะของแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุก
ส่วน

องค์ประกอบของงานวรรณกรรม					
Plot : พล็อต เรื่อง โครง เรื่อง	Character : ตัวละคร	Setting : ฉากเวลาและ สถานที่	Point of View : เสียง เล่าเรื่อง มุมมอง	Theme : แก่น เรื่อง	ระดับภาษาที่ ผู้เขียนใช้ในการ เขียนนวนิยาย
ศาลในคดีนี้มองว่าส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ต้องพิจารณารวมกันจึงจะสามารถวินิจฉัยได้ว่าเป็นงานที่ ตัดแปลงมาหรือไม่					

จากชุดรูปภาพทั้ง 2 ในข้างต้นจะเห็นได้ถึงความแตกต่างว่าแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยแยกส่วนพิจารณาค่อนข้างมีความซับซ้อนต่อการพิจารณาการตัดแปลงงานวรรณกรรมเป็นอย่างมากและคู่ความในคดีก็ไม่สามารถทราบได้ว่าศาลจะแบ่งส่วนใดหรือองค์ประกอบใดมาใช้เป็นเครื่องมือในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมซึ่งหากมีแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมที่ถูกแบ่งเป็น 2 แนวทางเช่นนี้ย่อมสร้างความสับสนในแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมในประเทศไทย

ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นด้วยกับแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของศาลฎีกาตามคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 6656/2549, คำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 2750/2537 และคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ 1908/2546 ซึ่งมีลักษณะของการพิจารณาการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยรวมทุกส่วน เนื่องจากหากศาลแยกองค์ประกอบของงานวรรณกรรมออกจากกันแล้วย่อมทำให้งานนั้นสูญเสียไปซึ่งเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้เขียนงานวรรณกรรม

5.1.2 ประเด็นเรื่อง แนวทางในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา

จากการศึกษาคำพิพากษาของศาลประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อหาแนวทางในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมนั้นพบว่าคดี NICHOLS v. UNIVERSAL PICTURES CORPORATION et al. และ SHIPMAN et al. v. R.K.O. RADIO PICTURES, Inc., et al. No. 131. Dec. 19, 1938. ที่เป็นคดีเกี่ยวกับการพิจารณาการตัดแปลงงานวรรณกรรมนั้น คดี NICHOLS v. UNIVERSAL PICTURES CORPORATION et al ผู้เป็นศาลในคดีนี้ได้ใช้แนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยการนำเนื้อหาภายในงานวรรณกรรมของทั้งสองเรื่องมาทำการเปรียบเทียบกันเพื่อวินิจฉัยว่ามีความเหมือนกันมากน้อยเพียงใด โดยที่ศาลไม่แยกองค์ประกอบของงานวรรณกรรม โดยแนวทางการวินิจฉัยในคดี NICHOLS v. UNIVERSAL PICTURES CORPORATION et al คือการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วนซึ่งถูกนำไปใช้ในหลายต่อหลายคดี เช่น คดี SHIPMAN et al. v. R.K.O. RADIO PICTURES, Inc., et al. No. 131. Dec. 19, 1938. ที่ศาลก็ได้ใช้แนวทางในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วนเช่นเดียวกับคดี NICHOLS v. UNIVERSAL PICTURES CORPORATION et al และแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วนก็ยังคงถูกนำไปใช้ในคดีอื่นๆอีกหลายคดีด้วยกัน ซึ่งศาลได้กล่าวไว้ในคดี NICHOLS v. UNIVERSAL PICTURES CORPORATION et al. ว่า “องค์ประกอบสำคัญของการปกป้องทรัพย์สินทางวรรณกรรมไม่สามารถถูกจำกัดเพียงตามตัวอักษรเท่านั้น มิเช่นนั้นแล้วผู้ขโมยความคิดก็จะสามารถหลบหนีได้โดยการเปลี่ยนแปลงในส่วนที่ไม่สำคัญเมื่อการตรวจสอบโดยยึดเพียงตัวอักษรสิ้นสุดลง ภาพรวมจึงกลายเป็นสิ่งที่สำคัญ” จากการวินิจฉัยของศาลในคดีนี้เท่ากับ

เป็นการแสดงให้เห็นว่าในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมนั้นควรวินิจฉัยจากผลงานทั้งหมดในงานวรรณกรรม

ดังนั้นเมื่อมีการโต้แย้งหรือมีข้อพิพาทเกี่ยวกับการตัดแปลงงานวรรณกรรมมาสู่ศาล ผู้เป็นศาลในคดีนั้น ๆ ก็จะทำการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วน

5.1.3 ประเด็นเรื่อง แนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมกับประเทศไทยควรมีแนวทางเช่นใด

หากนำแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของทั้งสองแนวทาง คือ

- 1) การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยแยกส่วนพิจารณา
- 2) การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วน

มาทำการเปรียบเทียบแล้วผู้วิจัยพบว่าแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยแยกส่วนพิจารณา นั้น มีความซับซ้อนต่อการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมเป็นอย่างมาก เนื่องจากงานวรรณกรรมนั้นมีอยู่มากมายหลายประเภทด้วยกันและก็เป็นกรยากที่จะสร้างแนวทางในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมให้แก่งานทุกประเภทที่ผู้วิจัยกล่าวเช่นนี้เนื่องจากว่า ในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมแบบแยกส่วนพิจารณานั้น หากงานวรรณกรรมที่นำมาวินิจฉัยนั้น ไม่ใช่งานพจนานุกรมแล้วประชาชนหรือคู่พิพาทจะทราบได้อย่างไรว่าศาลจะใช้วิธีการวินิจฉัยแยกส่วนแบบใดซึ่งก็จะสร้างความสับสนให้แก่ประชาชนที่ทำการศึกษานโยบายการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมและสร้างความซับซ้อนต่อการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมเป็นอย่างมาก และหากงานวรรณกรรมนั้นไม่ใช่งานพจนานุกรมศาลจะแยกส่วนพิจารณาอย่างไร อีกทั้งหากงานวรรณกรรมที่ผู้เขียนหรือผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ขึ้นมาแล้วย่อมต้องมีความมุ่งหมายที่ต้องการจะให้ผู้อ่านสามารถรับรู้ได้ว่าผู้เขียนต้องการที่จะสื่อถึงสิ่งใด ซึ่งหากทำการแยกส่วนพิจารณาแล้วย่อมมีความเป็นไปได้ว่าจะเป็นการสร้างผลกระทบต่อสิ่งที่ผู้เขียนต้องการที่จะสื่อให้แก่ผู้อ่านได้รับรู้และหากเป็นเช่นนั้น ย่อมมีผลต่อการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมและในการสร้างสรรค์งานวรรณกรรมก็มีความแตกต่างจากงานประเภทอื่น กล่าวคือ การสร้างสรรค์งานวรรณกรรมนั้นผู้สร้างสรรค์ต้องสร้างงานวรรณกรรมขึ้นมาโดยที่ไม่สามารถสร้างองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งของงานขึ้นมาก่อนได้แต่ต้องสร้างขึ้นมาจากความคิดแล้วเขียนถ่ายทอดออกมาตั้งนั้นงานวรรณกรรมจึงเป็นงานที่มี “Plot: พล็อตเรื่อง โครงเรื่อง, Character: ตัวละคร, Setting: ฉากเวลาและสถานที่, Point of View: เสียงเล่าเรื่อง มุมมอง, Theme: แก่นเรื่อง, รวมทั้งระดับภาษาที่ผู้เขียนใช้ในการเขียนนวนิยาย”¹

¹ ฟิลิปดา, การเขียนนวนิยายเบื้องต้น [Online], 14 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา <http://www.forwriter.com/mysite/forwriter.com/newwriterroom/newwritebasic.htm>.

ลักษณะของงานที่ผูกติดกันหรือเข้ากันอย่างพอดี และหากนำลักษณะของงานวรรณกรรมไปวินิจฉัยโดยพิจารณารวมทุกส่วนแล้ว พบว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมต่อการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วนนั้น จะไม่แบ่งแยกองค์ประกอบของงานออกจากกันแต่วินิจฉัยงานวรรณกรรมจากทุกทุกส่วนไปพร้อมกันโดยการนำเอางานทั้งสองที่มีการโต้แย้งถึงการตัดแปลงงานวรรณกรรมมาทำการเปรียบเทียบจากทุกส่วนของงานวรรณกรรมและการพิจารณาการตัดแปลงงานวรรณกรรมก็จะพิจารณาถึงสาระสำคัญประกอบกับปริมาณของงานที่มีความเหมือนหรือคล้ายกันว่าอยู่ในระดับหรือปริมาณที่เหมาะสมหรือไม่ โดยความเหมาะสมนั้นศาลจะเป็นผู้ใช้ดุลพินิจของศาลในการพิจารณา

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วนเป็นแนวทางที่เหมาะสมต่อการนำมาใช้กับประเทศไทยในปัจจุบันมากที่สุด เพราะงานวรรณกรรมนั้นมีมากมายหลายประเภทการจะสร้างหลักการในการแบ่งการวินิจฉัยงานวรรณกรรมแต่ละประเภทนั้นไม่อาจสร้างได้และในงานวรรณกรรมในประเภทใดประเภทหนึ่งก็ยังคงมีความซับซ้อนของเนื้อหาภายในงานอีก การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วน จึงเป็นแนวทางการวินิจฉัยที่สามารถนำมาปรับใช้ในการพิจารณาการตัดแปลงได้กับงานวรรณกรรมทุกประเภท

5.2 ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยเรื่อง “ปัญหาการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537” จึงทำให้พบว่าแนวทางที่มีต่อการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมในประเทศไทยนั้นมีด้วยกัน 2 แนวทางการวินิจฉัย คือ

- 1) การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยแยกส่วนพิจารณา
- 2) การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วน

ซึ่งหากนำแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของประเทศสหรัฐอเมริกามาประกอบเพื่อหาแนวทางที่ถูกต้องและควรจะเป็นแล้ว จะพบว่าในประเทศสหรัฐอเมริกามีเพียงแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมเพียง 1 แนวทางเท่านั้น คือ การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วน

ด้วยความเคารพ เพื่อสร้างแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมที่สอดคล้องกับแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นแนวทางที่ถูกต้องและควรจะเป็นแล้วนั้น ในการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมในประเทศไทยโดยศาลไทยควรมีแนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมไปในทิศทางเดียวกันและควรเป็นแนวทางการวินิจฉัยที่ประเทศต่าง ๆ ก็ยอมรับและใช้แนวทางการวินิจฉัยในแนวทางนั้นเช่นเดียวกัน

โดยผู้วิจัยเสนอให้ศาลในประเทศไทยใช้แนวทางการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรม แบบ “การวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมโดยพิจารณารวมทุกส่วน” โดย เมื่อคดีใดที่เป็นการพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยการตัดแปลงงานวรรณกรรมแล้วผู้เป็นศาลควรจะนำเอางานวรรณกรรมที่ได้แย้งกันมาทำการเปรียบเทียบความเหมือนคล้ายกันและต้องพิจารณาจากปริมาณของงานที่เหมือนคล้ายกันประกอบกับสาระสำคัญของงานตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 และในการวินิจฉัยนั้นศาลจะต้องวินิจฉัยจากผลงานทั้งหมดของผู้สร้างสรรค์งานวรรณกรรมที่มีการโต้แย้งกันเกี่ยวกับลิขสิทธิ์

บรรณานุกรม

- จิรศักดิ์ รอดจันทร์. (2555). *หลักกฎหมายและแนววิธีปฏิบัติเพื่อการคุ้มครองและการแสวงหาประโยชน์จากงานสร้างสรรค์อันมีลิขสิทธิ์*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ประพันธ์ ศุกลรัตน์เมธี. (ม.ป.ป.). *ระบบการคุ้มครองสิทธิ์ [เอกสารประกอบการเรียนวิชาสัมมนา แนะนำกฎหมาย]*. กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญา ศรีเกตุ. (2557). *แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา*. สืบค้นจาก <http://www.l3nr.org/posts/430966>.
- ธัชชัย ศุภผลศิริ. (2539). *คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์*. กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัชชัย ศุภผลศิริ. (2531). *วิเคราะห์ประเด็นทางกฎหมายในการแก้ไข*. พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521: เฉพาะกรณีความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกา. *วารสารกฎหมาย* 12(1), 13-44.
- พระยานิติศาสตร์ไพศาล. (2474). *ปาฐกถาเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรมในรวมปาฐกถาซึ่งแสดงที่สามัคยาจารย์สมาคม ตั้งแต่ พ.ศ. 2470 ถึง พ.ศ. 2474*. พระนคร: นุกูล.
- สุรพล คงลาภ. (ม.ป.ป.). *การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในสหรัฐอเมริกา*. สืบค้นจาก <http://elib.coj.go.th/Article/intellectual4.pdf>.
- ไชยยศ เหมะรัชตะ. (2528). *ปัญหากฎหมายลิขสิทธิ์*. กรุงเทพฯ: นิติบรรณการ.
- ไชยยศ เหมะรัชตะ. (2539). *ลักษณะของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา*. กรุงเทพฯ: พี.เจ.เพลท โพรเซสเซอร์.
- Barnes v. Miner, C.C.S.D.N.Y., 122 F. 480. (n.d.). Retrieved from http://international.westlaw.com/Welcome/WLIGeneralSubscription/default.wl?RS=IMP1.0&VR=2.0&SP=BangkokU-2004&FN=_top&MT=WLIGeneralSubscription&UTid=1&SV=Split.
- Daly v. Webster, 56 F. 483 (C.C.A. 2); (n.d.). Retrieved from http://international.westlaw.com/Welcome/WLIGeneralSubscription/default.wl?RS=IMP1.0&VR=2.0&SP=BangkokU2004&FN=_top&MT=WLIGeneralSubscription&UTid=1&SV=Split.
- Dam v. Kirk La Shelle Co., 175 F. 902,41 L.R.A.(N.S.) 1002,20 Ann.Cas. 1173. (n.d.). Retrieved from http://international.westlaw.com/Welcome/WLIGeneralSubscription/default.wl?RS=IMP1.0&VR=2.0&SP=BangkokU2004&FN=_top&MT=WLIGeneralSubscription&UTid=1&SV=Split.

- Dymow v. Bolton, 11F.(2d) (n.d.). Retrieved from http://international.westlaw.com/Welcome/WLIGeneralSubscription/default.wl?RS=IMP1.0&VR=2.0&SP=BangkokU-2004&FN=_top&MT=WLIGeneralSubscription&UTid=1&SV=Split.
- Fendler v. Morosco, 253 N.Y. 281, 292, 171 N.E. 56. (n.d.). Retrieved from http://international.westlaw.com/Welcome/WLIGeneralSubscription/default.wl?RS=IMP1.0&VR=2.0&SP=BangkokU-2004&FN=_top&MT=WLIGeneralSubscription&UTid=1&SV=Split.
- Harper & Row v. Nation Enterprises, 471 U.S. 539 (1985) (n.d.). Retrieved from http://international.westlaw.com/Welcome/WLIGeneralSubscription/default.wl?RS=IMP1.0&VR=2.0&SP=BangkokU-2004&FN=_top&MT=WLIGeneralSubscription&UTid=1&SV=Split.
- Harold Lloyd Corp. v. Witwer, 9 Cir., 65 F.2d 1 (n.d.). Retrieved from http://international.westlaw.com/Welcome/WLIGeneralSubscription/default.wl?RS=IMP1.0&VR=2.0&SP=BangkokU-2004&FN=_top&MT=WLIGeneralSubscription&UTid=1&SV=Split.
- Serrana v. Jefferson, C.C.S.D.N.Y., 33 F. 347, (n.d.). Retrieved from http://international.westlaw.com/Welcome/WLIGeneralSubscription/default.wl?RS=IMP1.0&VR=2.0&SP=BangkokU-2004&FN=_top&MT=WLIGeneralSubscription&UTid=1&SV=Split.
- SHIPMAN et al. v. R.K.O. RADIO PICTURES, Inc., et al. 100 F.2d 533, 40 U.S.P.Q. 211 (n.d.). Retrieved from http://international.westlaw.com/Welcome/WLIGeneralSubscription/default.wl?RS=IMP1.0&VR=2.0&SP=BangkokU-2004&FN=_top&MT=WLIGeneralSubscription&UTid=1&SV=Split.
- Stodart v. Mutual Film Co., 249 F. 513 (n.d.). Retrieved from http://international.westlaw.com/Welcome/WLIGeneralSubscription/default.wl?RS=IMP1.0&VR=2.0&SP=BangkokU-2004&FN=_top&MT=WLIGeneralSubscription&UTid=1&SV=Split.
- Nichols v. Universal Pictures Corporation 45 F.2d 119C.A.2 1930 (n.d.). Retrieved from http://international.westlaw.com/Welcome/WLIGeneralSubscription/default.wl?RS=IMP1.0&VR=2.0&SP=BangkokU-2004&FN=_top&MT=WLIGeneralSubscription&UTid=1&SV=Split.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล: นายกรณัฏฐ์ เตชะประเสริฐพร
อีเมล: kawasaki77@windowslive.com
ประวัติการศึกษา: ปี 2553 นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปี 2549 จบมัธยมตอนปลาย ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรม
ราชูปถัมภ์
ประสบการณ์การทำงาน: พฤษภาคม 2557 - ปัจจุบัน ตำแหน่งนิติกร สำนักควบคุมการ
บริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

วันที่ 30 เดือน มกราคม พ.ศ. 2558

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) กรมลรัตน์ เกษประเสริฐ อยู่บ้านเลขที่ 79-79/1

ชื่อย ถนน เกษรศรพันธ์ ตำบล/แขวง หนองแขก

อำเภอ/เขต หนองแขก จังหวัด ธนบุรี รหัสไปรษณีย์ 18140

เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รหัสประจำตัว 7550400217

ระดับปริญญา ตรี โท เอก

หลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา - คณะ นิติศาสตร์

ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ” ฝ่ายหนึ่ง และ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ” อีกฝ่ายหนึ่ง

ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ และ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตกลงทำสัญญากันโดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิขอรับรองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์หัวข้อ ปัญหาการวินิจฉัย การตัดแบ่งงาน วรรคประสมตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (ต่อไปนี้เรียกว่า “สารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์”)

ข้อ 2. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิตกลงยินยอมให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยปราศจากค่าตอบแทนและไม่มีกำหนดระยะเวลาในการนำสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ ต่อสาธารณชน ให้เข้าต้นฉบับหรือสำเนา งาน ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิโดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ 3. หากกรณีมีข้อขัดแย้งในปัญหาลิขสิทธิ์ในสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ระหว่างผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือระหว่างผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือมีเหตุขัดข้องอื่น ๆ เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ อันเป็นเหตุให้ผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิไม่สามารถนำงานนั้นออกทำซ้ำ เผยแพร่ หรือโฆษณาได้ ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิยินยอมรับผิดชอบและชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในความเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความเป็นอย่างเดียวกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาฉบับนี้โดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ. [Redacted] ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ
(*ดร.สุวิทย์ เกษะประเสริฐพร*)

ลงชื่อ. [Redacted] ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ
(ดร.ชนันนา รอดสุทธิ)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดและศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ. [Redacted] พยาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวพร หวังพิพัฒน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลงชื่อ. [Redacted] พยาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรยา สิงห์สงบ)
ผู้อำนวยการหลักสูตร/ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร